

Ο ΚΑΜΙΝΑΠΤΗΣ

Ο ΚΑΜΙΝΑΠΤΗΣ (*).

Α.

Ἡ Σαλαμάνδρα, ὡραῖον πολεμικὸν ἀτμόπλουν τοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ, τετρακοσίων ἵππων δυνάμεως, διετάχθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1852 ν' ἀποπλεύσῃ ἀπὸ Πορτσμούθης, φέρουσα ὁδηγίαν εἰς τὴν ἐν Μεσογείῳ μοίραν, ἣτις ἐστάθμευεν ἐν Μελίτῃ καὶ Σμύρνῃ, καὶ ἐκπληρώσασα τὴν ἐντολήν της, νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τῶν ἀπαντήσεων.

Ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγου ἡ Κυρία Σόμμερς εἶχεν ἀναλάβει ἐξ ἀσθενείας ἐπικινδύνου, ὁ σύζυγός αὐτῆς, πλοίαρχος τῆς Σαλαμάνδρας, ἔλαβε παρὰ τοῦ Ναυαρχείου τὴν δυσκόλως διδομένην ἄδειαν νὰ παραλάβῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἐκδρομὴν, ὅπως ἀναπνεύσῃ τὰς ζωογόνους αὔρας εὐκραεστέρου κλίματος. Ἡ ἀπόφασις δ' αὕτη ἐχαροποίησε μεγάλως τοὺς κυρίους ἀξιωματικούς τοῦ ἀτμοπλόου, διότι τὴν κυρίαν Σόμμερς συνώδευε καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Μις Ὠφέλεια, ἥτις, ἐσχάτως μόνον παρουσιασθεῖσα εἰς τὰς συναναστροφάς, εἶχεν ἐλκύσει τὴν προσοχὴν διὰ τοῦ κάλλους της καὶ τῆς χάριτος τῆς συμπεριφορᾶς της.

(*) Τὸ διήγημα τοῦτο στηρίζεται ἐπὶ συμβάντος ἀληθοῦς, ὃ ἀνήγγειλον αἱ Εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες τοῦ Φεβρουαρίου, 1852.

Ἡ Ὠφέλεια ἦτον τῷ ὄντι καλλονῆς σπανίας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου τόσον ὀλίγον σπανία εἶναι ἢ καλλονή. Τὸ δέρμα της εἶχε τὴν στιλπνὴν λευκότητα τοῦ νεοπρίστου ἐλέφαντος· ἡ κόμη της καστανῇ μεθ' ὑποχρύσων ἀπαυγασμάτων, περιελάμβανε κυματοῦσα τὸ ἀκριβῶς ὡοειδὲς πρόσωπόν της· ἡ κανονικότης τῶν χαρακτήρων της ἐδύνατο εἰς τὸν αὐστηρότερον γλύπτην νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τύπος, ἀλλ' ὅ,τι ὑπερέβαινε παντὸς γλύπτου τὴν τέχνην, ἦν ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου τούτου ἐπιπνέουσα ἔκφρασις, κράμα ἀπερίγραπτον παντοίας ἰλαρότητος καὶ αἰσθηματικῆς βαρυθυμίας, ἦσαν οἱ γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ της, ὧν τὸ βλέμμα εἶχε τὴν λαμπρότητα συγχρόνως καὶ τὸ βάθος οὐρανοῦ εὐδίου, ἦν πλήρες φαιδρότητος ὁμοῦ καὶ ὀνειροπωλήσεων, ἦσαν τὰ κοράλλινα χεῖλη της, ἐφ' ὧν ἡ ἀγαθότης ἐφαίνετο πρᾶνουςα τὴν ὀξύτητα τῆς ἀγχοινίας.

Ἡ Μις Ὠφέλεια ἐπηνεῖτο προσέτι καὶ διὰ τὰ πολλὰ ἐπίκτητα προτερήματά της· ἐλέγετο καλὴ μουσική· ὅσοι εἶδον τὸ λεύκωμά της ἐβεβαίουν ὅτι ἐζωγράφει ἐπιδεξιότατα· καὶ ὅσοι εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ χορεύωσι μετ' αὐτῆς εἰς τὰς συναναστροφάς τοῦ διοικητοῦ τοῦ ναυστάθμου, διισχυρίζοντο ὅτι ἦτον τῆς Πόλκας ἢ βασιλίσ.

Καὶ δὲν ἦτον μὲν ὁ πλοίαρχος Σόμμερς ἀριστοκρατικοῦ τινος αὐδὲ μεγαπλούτου οἰκογενείας βλαστὸς, ἀλλ' ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ παρ' ὅλοις τοῖς ἐξηυγενησμένοις λαοῖς, ὡς γνωστὸν, ἡ καλὴ ἀγωγή δὲν εἶναι μόνον τῶν ἀνωτάτων τάξεων προνόμιον, καὶ ὁ πατὴρ τῆς Ὠφελείας, εἰς τὴν ἀξιότιμον μεσαίαν τάξιν ἀνήκων τῶν πολιτῶν, καὶ βαθμὸν ἔχων ἔντιμον, ἀπὸ τῶν ἐσόδων αὐτοῦ καὶ τῆς οὐ μεγάλης μὲν ἀλλ' ἐπαρκοῦς περιουσίας του, ἀνέθρεψε τὴν μόνην καὶ προσφιλῆ

του θυγατέρα ὡς ἤθελε ἀνατραφῇ ἡ πλουσιωτάτη θυγάτηρ τοῦ εὐγενεστέρου τῶν λόρδων.

Ἡ θαλασσοπλοία ἔχει βεβαίως τὰς τέρψεις της. Ὁ ἥλιος ἐπὶ τῶν κυμάτων ἀναδυόμενος, ἢ εἰς αὐτὰ βυθίζων τὴν χρυσὴν κόμην του, ἡ θάλασσα ὅτε μὲν ὡς κάτοπτρον ἀντανκλῶσα τὸν οὐρανόν, ὅτε δὲ ἀγριουμένη καὶ ἀφρίζουσα ἐν ταῖς μυριοσχήμεσι αὐτῆς συστροφαῖς, εἰσὶ βεβαίως θεάματα ὑψοῦντα καὶ τέρποντα τὰς ψυχάς. Ἀλλ' ὁ νέος τοῦ ναυτικοῦ ἀξιωματικὸς, ὅστις πρὸ ἐτῶν καθ' ἡμέραν βλέπει τὸν ἥλιον δύοντα καὶ καθ' ἡμέραν βλέπει αὐτὸν ἀνατέλλοντα, ὅστις μυριάκις ἐθαύμασε τὰ γραφικὰ ἀποτελέσματα καὶ τῆς γαληνιώσης καὶ τῆς ταραττομένης θαλάσσης, αὐτὸς ἀποθαίνει μέχρι τέλους ἦττον εὐαίσθητος πρὸς τὰς γραφικὰς ταύτας ἡδονάς, ἃς καλεῖ μονοτόνους, καὶ δὲν δυσαρεστεῖται ὅσάκις εἰς τοὺς μακροὺς πλοῦς αὐτοῦ παρεμπίπτουσιν ἔκτακτοί τινες παραμυθίαι τῆς πλήξεως.

Ταῦτα, ἵνα δικαιολογήσωμεν τοῖς ἔχουσιν ἀνάγκην τοιαύτης δικαιολογήσεως, διατὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Σαλαμάνδρας ἐχάρησαν ὅταν εἶδον συνοδοιπορούσας τὰς κυρίας Σόμμερς.

Ὅλοι ἔσπευσαν νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς αὐτάς, καὶ νὰ ταῖς προσφέρωσι προθύμως καὶ φιλοφρόνως τὰς ὑπηρεσίας των. Ἀλλ' ἡ Κυρία Ὠφέλεια, ἐπὶ τὰς δύο πρώτας ἡμέρας ὀλίγον προσεῖχεν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, τὰς ὑπηρεσίας καὶ τὰς φιλοφροσύνας αὐτῶν, διότι ἀντικοινωνικώτερον καὶ μισανθρωπότερον πάθος τῆς ναυτιάσεως δὲν ὑπάρχει, ἢ δὲ Μὴς Ὠφέλεια, καὶ τοι θυγάτηρ οὖσα θαλασσινοῦ, ἀλλ' εἶχεν ἀνατραφῇ εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Λαιμιγκτῶνος, πόλεως μεσογείου, καὶ ἦτον ἄπειρος τῆς θαλάσσης.

Τὴν τρίτην ὁμως ἡμέραν, ἀφ' οὗ διέπλευσαν τὸν δύσ-

πλουν τῆς Μάγχης πορθμὸν, καὶ ἀφ' οὗ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Βισκαϊκοῦ κόλπου, τοῖς προσέπνευσαν τῆς μεσημβρίας γλυκύτερα πνεύματα, ἡ Ὠφέλεια προέκυψεν ἐκ τοῦ μυχοῦ τοῦ πλοίου, ὅπου ἐνοσιλεύετο, ἥ, ὡς ἔλεγεν ὁ νέος ὑποπλοίαρχος Σίμων Μοντφόρτος, ὁ μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Σαλαμάνδρας ἔχων τὰς πλείστας ἀξιώσεις εἰς ποίησιν, εἰς εὐφύϊαν καὶ εἰς ἐπιτυχίαν παρὰ ταῖς κυρίαις, ἡ Ὠφέλεια ἀνέδου ἐκ τοῦ βυθοῦ ὡς ἡ Κύπρις, καὶ προσεμειδίασε τὴν ἤδη μειδιῶσαν φύσιν.

Ὁ πλοῦς προέβαινε φαιδρὸς ἔκτοτε. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐφιλοτιμοῦντο τίς νὰ δειχθῇ ταῖς Κυρίαις περιποιητικώτερος, καὶ ὑπὲρ πάντας κατώρθου τοῦτο ὁ Σίμων, ὅστις, καθ' ὃ τοποτηρητῆς τοῦ πλοίαρχου, εἶχε καὶ τὸ πρῶτιστον δικαίωμα τοῦ ξεναγεῖν αὐτάς.

Γνωστὴ ἐστὶ τῶν ναυτικῶν ἡ ὑπὲρ τῶν πλοίων αὐτῶν φιλοπροσωπία, καὶ πόσον φιλαρέσκως ἐπιδεικνύουσι τὰ ἐλάχιστα αὐτῶν μέρη, καὶ φαίνονται φρονοῦντες ὅτι οἱ τὴν δυστυχίαν ἔχοντες νὰ κατοικῶσι τὴν στερεάν, οὐδὲ νὰ φαντασθῶσι κἄν δύνανται τὰ θαύματα τῆς ἐνύδρου ταύτης ἀρχιτεκτονικῆς. Τῆς ἀδυναμίας ταύτης ἀπηλλαγμένος δὲν ἦν οὐδ' ὁ ὑποπλοίαρχος Κ. Μοντφόρτος, ὅστις ἅμα ἡ Μὶς Ὠφέλεια ἐδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς τοὺς δύο της πόδας, ἐπρότεινε νὰ τὴν περιφέρῃ εἰς ὅλον τὸ πλοῖον, καὶ ἡ πρότασις ἐγένετο προθύμως δεκτὴ.

Περίηγαγε λοιπὸν ὁ Κ. Μοντφόρτος τὴν Ὠφέλειαν, διότι ἡ Κυρία Σόμμερς ἦτον ἀδύνατος ὥστε νὰ περιπατῇ, ἄλλως τε δὲ καὶ ἐγνώριζε τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς πώρας μέχρι τῆς πρύμνης· τὴν κατεβίβασεν εἰς τὰ κοῖλα τοῦ σκάφους, τῇ ἔδειξε ποῦ διαιτῶνται οἱ ναῦται, ποῦ κοιμῶνται εἰς τὰς κινητάς των ἐώρας, τῇ ἐπέδειξε τοὺς θαλαμίσκους τῶν ἀξιο-

αδικῶν, ὅπου πρὸς βάσανον αὐτῶν λύεται τὸ μαθηματικὸν ἥγημα, πῶς δεδομένον σῶμα νὰ περιέχῃται εἰς ἐλάχιστον ῥάβδον, καὶ τοῦτο ἀφώτιστον καὶ ἀδιάπνουν, τῇ ἔδειξε μετὰ πομπῆς τὸ μαγειρεῖον καὶ τὴν ἀντλίαν καὶ τὸ φαρμακοπωλεῖον, ἐκεῖθεν τὴν εἰσήγαγε πρὸς τὰς μηχανάς, ὅπου ἂν βαρέα ἔμβολα ἐκινουῦντο ἄνω καὶ κάτω ἐναγωνίως, ὡς σιδηροῖ χειρονομούντων γιγάντων βραχίονες, καὶ εἰς τὸ δωμάτιον τῶν καμίνων, ὅπου ἦτον πνιγερὸς ὁ ἀήρ καὶ ὁ καύσων ἀφόρητος.

— Αὕτη βεβαίως εἶναι ἡ κατοικία τῆς Σαλαμάνδρας, τοῦ πολιούχου δαίμονος τοῦ πλοίου, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Ἐδῶ, προσέθηκε ῥιπιζομένη διὰ τοῦ μανδυλίου της, καὶ διὰ τῆς μικρᾶς της χειρὸς προστατεύουσα τὸ πρόσωπόν της κατὰ τῆς λάμψεως τῶν φλογῶν, ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ μείνῃ δέκα λεπτά, ἐκτὸς ἴσως ἂν εἶναι ὁ Ἀχιλλεὺς, ὅστις ἐβαπτίσθη εἰς φλόγας.

— Ὁ Οὐέλλης οὔτε Ἀχιλλεὺς εἶναι οὔτε Σαλαμάνδρα, καὶ ὅμως ζῇ ὅλην του σχεδὸν τὴν ζωὴν ἐντὸς τῆς καμίνου, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος, δεικνύων ἄνθρωπον ὅστις, μέλας ὑπὸ τῆς ἀσβόλης, ὡς περίπου φανταζόμεθα τοὺς ἐγγωρίους τῶν μερῶν ὅπου καίει ἡ ἄσβετος φλόξ, ἵστατο εἰς τὴν γωνίαν ἐντὸς τῆς σκιᾶς, εἰς τὰς χεῖρας μακρὰν ῥάβδον κρατῶν, τὸ ἐργαλεῖον καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ὑπηρεσίας του.

— Ὁ δυστυχής! εἶπεν ἡ Μὶς Ὠφέλεια. Ὅποια ὑπαρξίς! Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι ἀνεχόμενοι βίον τοιοῦτον!

— Εἰς τὴν πενίαν δυνατὰ εἶναι ὅλα, κυρία, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος. Καὶ ὁ πτωχὸς οὗτος πρέπει νὰ ζήσῃ. Ἐκαστος κατὰ τὴν ἱκανότητά καὶ κατὰ τὴν τάξιν του. Ἐπειτα θὰ ὁμολογήσητε ὅτι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὁ Οὐέλλης ζῇ κατὰ

τὴν πρώτην ἐντολήν, ἥ, ἂν θέλητε, κατὰ τὴν προαιώνιον κατάραν. Αὐτὸς, ἐπρόσθεσε μειδιῶν, ὑπὲρ πάντα ἄλλον τρώγει τὸν ἄρτον τοῦ ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου του.

Ἡ Ὠφέλεια ὑψώσασα τότε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, εἶδεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἀφ' οὗ, ὡς δικαιολογῶν τὸν χαριεντισμὸν τοῦ πλοιάρχου, κατέρρει ὁ ἰδρῶς εἰς σταγόνας, ἔκφρασιν στενοχωρίας τινός, διότι ἐγίνετο οὕτω τὸ ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς καὶ τῆς συνδιαλέξεως, καὶ ἴσως καὶ δυσαρεσκείας προσέτι διότι χαριεντισμῶν ὕλη ἐγίνετο ἡ πτωχεία του. Οὕσα δ' ἀγαθὴ νέα, καὶ αὐτομάτως ἐννοοῦσα ὅτι τὸ γλυκύτερον βάλσαμον εἰς τὰς πληγὰς τῆς ψυχῆς ἐστὶν ἡ γυναικεία φωνὴ ὅταν ἐκφράζη συμπάθειαν, ἀπηύθυνε μίαν λέξιν προσηνῇ πρὸς τὸν δυστυχῆ, ὅστις ἐξηγόραζε τὴν ζωὴν του ἐντὸς τῶν φλογῶν διαιτώμενος, καὶ δι' ὃν ὁ κόσμος περιωρίζετο εἰς τὸ πυρίπνουν στόμιον τῆς καμίνου.

— Ἡ ὑπηρεσία σου δὲν εἶναι εὐάρεστος, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς ἥτις ἔπνεεν οἶκτον.

— Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ καμινάπτης, φρονῶ ὅτι ἐκάστη θέσις, ὡς τὸ δυσάρεστον, οὕτως ἔχει καὶ τὸ εὐάρεστον μέρος της.

Εἰς τὴν Ὠφέλειαν δ' ἐφάνη παράδοξος ἡ τοιαύτη ἀπόκρισις, ἥτις ἤλεγχε βαθμὸν τινα καρτερίας καὶ ψυχικῆς δυνάμεως ἀπροσδόκητον εἰς τοιοῦτον ἄνθρωπον.

— Ἦθελον νὰ ἡξεύρω, εἶπε, μέρος πρὸς αὐτὸν, μέρος πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀποτεινομένη, εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ποῦ δύναται νὰ εὔρη τις τὸ εὐάρεστον;

— Ναὶ, κυρία, ὑπέλαβεν ὁ Οὐίλλης, ὅταν ἐπιμελῶμαι ἐδῶ τὸ πῦρ, μοὶ εἶναι εὐάρεστον νὰ στοχάζωμαι ὅτι εἶμαι τὸ κέντρον καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τοῦ μεγάλου τούτου

πλοίου, ὅτι ἔχω εἰς χεῖράς μου τοὺς σφιγμοὺς τῆς ζωῆς σου, καὶ εὐάρεστον νὰ παρευρίσκωμαι διηνεκῶς εἰς τὴν γιγαντιαίαν ταύτην πάλην μεταξύ τῶν δύο ἀκαταμαχῆτων στοιχείων, καὶ εἰς τὸν διηνεκῇ θρίαμβον τοῦ δαίμονος τοῦ πυρὸς κατὰ τοῦ δαίμονος τῶν ὑδάτων.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐξέπληξαν τὴν Ὠφέλειαν, ἥτις ἐστήριξε μετὰ τινος περιεργείας τοὺς ὀφθαλμούς της ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τότε δὲ παρετήρησεν ὅτι οἱ χαρακτῆρες αὐτοῦ εἶχον τι τὸ σύμμετρον καὶ κανονικόν· ἐπὶ μίαν δὲ στιγμὴν τῇ ἐφάνη ὅτι οἱ χαρακτῆρες οὗτοι ὑπὸ τὴν ἀσβόλην ἀνελάμβανον ἀξιοπρεπές τις, καὶ τῇ ἐπῆλθεν ἡ ιδέα ὅτι αἱ τόσον παράδοξοι εἰς τὸ στόμα ἀπλοῦ καμινάπτου ἐκφράσεις ἐκείναι ἦσαν ὑπερήφανος διαμαρτύρησις κατὰ τῆς ἐκφρασθείσης ιδέας, ὅτι εἰς τὴν ἀνάγκην μόνον ἐνδίδων μετήρχετο τὸ ἐπάγγελμά του.

— Αὐτὸς ὁ Οὐίλλης πάντοτε ποιητῆς, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος. Εἶναι κυρία, ὁ ποιητῆς τῆς Σαλαμάνδρας, καὶ, ἂν ἐπιθυμῇτε, εἶμαι βέβαιος ὅτι προθύμως θὰ σᾶς γράψῃ μίαν ὥδην.

— Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ἐπιθυμῶ, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, γελῶσα διὰ τὸν παράδοξον ῥαψωδὸν ὅστις τῇ ἐπροτείνετο.

Ὁ δὲ Οὐίλλης, λαβὼν τὴν σιδηρᾶν ῥάβδον του, ἐστράφη πρὸς τὸ στόμιον τῆς καμίνου, καὶ ἐκτύπα ἐπιμελῶς τοὺς ἄνθρακας.

— Ἀλλὰ, κυρία, ὑπέλαβεν ὁ Μοντφόρτος, προσφέρων εἰς τὴν Μὶς Σόμμερς τὴν χεῖρά του, δὲν σᾶς συμβουλεύω νὰ μείνητε ἐδῶ περισσότερον, θαυμάζουσα τὴν πάλην τῶν στοιχείων, μὴ ὁ δαίμων τοῦ πυρὸς σᾶς συμπαράλάβῃ εἰς τὸν θρίαμβόν του.

— Τῶνόντι ἡ ἀντανάκλασις τοῦ πυρὸς μοὶ δίδει κεφαλαλ-

γίαν, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, ἀκολουθοῦσα τὸν ἀξιωματικὸν εἰς τὸ κατὰστροφμα.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἄφ' οὗ ἀνέβησαν, παράδοξον μοι ἐφάνη ν' ἀκούσω τὸν καμινάπτην ἐκεῖνον νὰ ἐκφράζεται τόσο καλῶς· καὶ αἱ ἰδίαί του ἐφαίνοντο ἀνώτεραί του.

— Ναί, ποιητικαί, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος. Ὡς σᾶς εἶπον, ὁ Οὐίλλης εἶναι ὁ ποιητὴς ἡμῶν. Οἱ ναῦται πολλάκις τὸν παρακαλοῦν καὶ τοῖς συνθέτει ᾄσματα. Δὲν θὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι εἶναι ὠραῖα, ἀλλ' οἱ ναῦται τὰ τραγωδοῦν.

— Τοῦτο ἐμφαίνει πάντοτε φυσικὴν εὐφυΐαν, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, καὶ δὲν ἐλαττοῖ τὴν ἀπορίαν μου, πῶς ὁ ἐργάτης αὐτὸς ἐκφράζεται τόσο καθαρώς.

— Εἶναι παράδοξος νέος ὁ καμινάπτης αὐτὸς, ἀπήντησεν ὁ Μοντφόρτος. Ἄν εἴχετε παρατηρήσει εἰς τὴν γωνίαν, θὰ ἐβλέπετε, κρυπτόμενον ὑπὸ τὸν ἀγκῶνά του, ἐν βιβλίον. Ἐν ᾧ εἶν' ἐπιμελέστατος εἰς τὸ ἔργον του, ἔχει ὅμως σταθερῶς καὶ ἐν βιβλίον πλησίον του, καὶ ὅτε ἡ ὑπηρεσία τῷ τὸ ἐπιτρέπη, ἀναγινώσκει πάντοτε.

— Ὁ καμινάπτης αὐτὸς εἶναι ἄξιος προστασίας, Κύριε ὑποπλοίαρχε, καὶ ἔργον δικαιοσύνης εἶναι νὰ τὸν προβιάσητε, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια.

— Ἡ σύστασίς σας, Κυρία, εἶναι ἰσχυροτάτη, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος. Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἀντίκεινται οἱ περ ἀρχαιότητος κανονισμοί.

— Δὲν γνωρίζω τοὺς κανονισμοὺς σας, ἀπεκρίθη παίζουσα ἡ Ὠφέλεια, ὑποθέτω ὅμως ὅτι τοὺς ἐφηύρατε ἐπίτηδες διὰ ν' ἀρνῶνται ἐκεῖνοι ὅταν φαίνησθε παραδεχόμενοι σεῖς. Οἱ κανονισμοί σας εἶναι οἱ ἀποπομπιμαῖοι τράγοι τῶν ἁμαρτιῶν σας.

— Σᾶς βεβαιῶ ὅχι, Κυρία, ἀπήντησεν ὁ Μοντφόρτος.

Εὐδαίμονες ἡμεῖς ἂν ἐδυνάμεθα νὰ ὑπακούωμεν εἰς νόμους γυκεῖς ὡς τοὺς ὑμετέρους. Ἄλλ' ὁ κανονισμὸς εἶναι ὁ τυραννὸς ἡμῶν, καὶ δὲν ὑποφέρει ἀντίστασιν. Ἐρωτήσατε τὸν πατέρα σας καὶ θέλει σᾶς τὸ εἰπεῖ.

— Καλὸν λοιπὸν, θὰ προσφύγω πρὸς τὸν πατέρα μου κατὰ τῶν τυραννικῶν κανονισμῶν καὶ τῶν τυραννικῶν ὑποπλοιάρχων, εἶπεν ἡ νέα, χαριέντως διαστρέφουσα τὰ χεῖλη, καὶ ἐμακρύνθη.

Τὸ δ' ἐσπέρας εἰς τὸ δεῖπνον ὁ ὑποπλοίαρχος διηγήθη ὅτι ἡ Μῖς Ὠφέλεια ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατ' αὐτοῦ, καὶ καθ' ὅλων τῶν ναυτικῶν ὀργανισμῶν.

— Ὅχι καθ' ὅλων, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Κατ' ἐκείνων μόνον ὅσοι ἐμποδίζουσι ν' ἀνταμειφθῇ ἡ ἱκανότης καὶ ἡ ἀξία.

— ὦ! καὶ ὑπάρχουσι τοιοῦτοι; ἐρώτησεν ὁ πατήρ της. Πῶς τοὺς ἀνεκάλυψες, Ὠφέλεια;

— Πρέπει νὰ ἡξεύρητε, εἶπε γελῶν ὁ Μοντφόρτος, ὅτι τῆς Μῖς Σόμμερς τὴν καρδίαν κατέκτησέ τις ἐν τῷ πλοίῳ τούτῳ διὰ τῆς χρυσῆς σαγίνης τῆς ποιήσεως, ὑποσχεθεὶς νὰ τῇ ἀναθέσῃ μίαν ὥδην. Θέλει ἐπομένως νὰ τὸν προβιβάσῃ εἰς πλοίαρχον, ἴσως εἰς ναύαρχον, καὶ διότι τῇ λέγω ὅτι ἀνθίστανται εἰς τοῦτο οἱ κανονισμοὶ, εἰς τὴν αὐτὴν καταδίκην περιλαμβάνει καὶ τοὺς κανονισμοὺς καὶ ἐμέ.

— Καὶ δυνάμεθα ἄνευ ἀδιακρισίας νὰ ἐρωτήσωμεν τίς εἶναι ὁ εὐδαίμων, ὅστις εἴλκυσε τὴν καρδίαν τῆς μῖς Σόμμερς; ἠρώτησεν ὁ γέρον ιατρός.

— Βεβαίως, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος. Ὁ εὐδαίμων οὗτος εἶναι ὁ ὠραιότερος τῶν υἱῶν τοῦ Ἡφαίστου. Εἶναι ὁ καμινάπτης Οὐίλλης.

Ὅλοι ἀνεκάγχασαν.

— Ὁ Οὐίλλης λοιπὸν, ἐπειδὴ οὕτως ὀνομάζεται εἶπεν

ἡ Ὠφέλεια. Αὐτὸς κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ὑποπλοίαρχου εἶναι ἐπιμελεστάτος εἰς τὸ ἔργον του καὶ προσέτι εὐφυῆς καὶ φιλομαθής. Τὸ βιβλίον δὲν πίπτει ποτὲ ἀπὸ τῆς χειρός του, καὶ ἡ ἀνάγνωσις εἶναι ἡ μόνη του διασκέδασις. Δὲν εἶναι προστασίας αὐτὸς ἄξιος καὶ προβιβασμοῦ;

— Ἀκούετε κύριοι, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, μετὰ πόσης θερμότητος ἡ Μὶς Σόμμερς προστατεύει τὸν Τρουβαδοῦρόν της. Ὅσοι ἔχετε ἐπὶ τῆς συνειδήσεως καὶ ἓνα μόνον στίχον ἐπὶ ζωῆς σας, θὰ ἐντείνητε τώρα τὰς λύρας σας, βλέποντες ὅποιον πρόκειται ἄθλον.

— Κύριε ὑποπλοίαρχε, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, ἐνθυμείσθε ὅτι τὴν ἄρνησίν σας ἔμελλον νὰ ἐκκαλέσω εἰς τὸν πλοίαρχον· ἐπομένως σᾶς ἀφαιρῶ τὸν λόγον.

— Καὶ ὁ πλοίαρχος, φιλτάτη, ὑπέλαβεν ὁ πατήρ της, θὰ σοὶ ἀποκριθῇ ὅπως καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος, ὅτι πρὸ τοῦ Οὐίλλη ὑπάρχουσιν ἄλλοι ἀρχαιότεροι, καὶ ἐπίσης καλῶς ἐκπληροῦντες τὰ χρέη των, ὥστε οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος νὰ προτιμηθῇ ἐκεῖνος αὐτῶν.

— Ἀκούετε, Κυρία, εἶπε θριαμβεύων ὁ Μοντφόρτος. Τί θὰ εἰπῆτε πρὸς τὸ ἀνέκκλητον τοῦτο ψήφισμα;

— Θὰ εἰπῶ, ἀπεκρίθη αὕτη, ὅτι καθὼς ὑπάρχουσι τυραννικοὶ κανονισμοὶ καὶ τυραννικοὶ ὑποπλοίαρχοι, ὁμοίως ὑπάρχουσι καὶ πλοίαρχοι τυραννικοί.

Καὶ ἀναπηδῆσασα ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἐπειδὴ εἶχε τελειώσει τὸ δεῖπνον, ἦλθε καὶ ἐφίλησε τὸν πατέρα της.

Ἐκτοτε ὅμως, ἀστειευόμενοι οἱ ἀξιωματικοί, καὶ μάλιστα ὁ Μοντφόρτος, τῇ ὠμίλουν πάντοτε περὶ τοῦ Οὐίλλη, καὶ τὸν ὠνόμαζον τὸν Τρουβαδοῦρόν της. Ὅ,τι δὲ ἀφθονωτέρα ἐγίνετο ὕλη ἀστειοτήτων καὶ παιγνιωδῶν σαρκασμῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ἦν αὕτη ἡ ἀληθής ἡ ὑποτιθεμένη

διαγωγή τοῦ καμινάπτου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπισκέψεως τῆς Ὀφελείας εἰς τὰς καμίνους. Διότι διεκρίνετο μὲν πάντοτε ὁ Οὐίλλης μεταξὺ τῶν ὁμοτέχνων του διὰ τὴν καθαρότητα καὶ κοσμιότητα περὶ τὴν ἐνδυμασίαν του, ἀλλ' ὁ ὑποπλοίαρχος διίσχυρίζετο ὅτι ἀπὸ τινος ἐφαίνετο φιλόκομψος μᾶλλον καὶ φιλάρεσκος, τὴν ἀσβόλην ἀποπλυνόμενος, καλλωπιζόμενος, κτενιζόμενος, ἅμα παρήρχετο ἡ ὥρα τῆς ὑπηρεσίας του καὶ τὸν διεδέχετο ὁ συγκαμινάπτης του, καὶ ὅτι λαιμοδέτης τις ἀλουργοῦς, ὅστις ἄλλοτε εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐπισήμους περιστάσεις ἐνεφανίζετο μόνον, ἀπὸ τινος διέπρεπε καθ' ἐσπέραν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του.

Καὶ τῷ ἔλεγε μὲν ἡ Ὀφέλεια ὅτι ἡ διαγωγή τοῦ ἀγροίκου ἐκείνου ναύτου ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς τὴν τῶν κυρίων ἀξιωματικῶν, οἵτινες εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι ὅτι εἶχον κυρίας εἰς τὸ πλοῖον, παρουσιάζοντο ἡμελημένην πολλάκις ἔχοντες τὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ἀδιακόπως τὸ ἐπάρατον σιγάρων εἰς τὸ στόμα· (Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ὑποπλοίαρχος ἐκάπνιζε, φορῶν τὸν παλαιὸν ἐπενδύτην του). Ἀλλ' ὁ φιλόμωμος καὶ ἀμείλικτος ὑποπλοίαρχος ἐπέμενεν ὅτι ὁ καμινάπτης, ὅστις ἄλλοτε ἦτο γνωστὸν ὅτι ἐπροτίμα ἐν ταῖς ἀργαῖς ὥραις του νὰ μένῃ εἰς τῶν ναυτῶν τὸν κοιτῶνα ἀναγινώσκων ἐν ἡσυχίᾳ, ἤδη κάθηται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πάντοτε, ἔχων διὰ χειρῶν τὸ βιβλίον, καὶ ἐστραμμένος σταθερῶς πρὸς τὴν πῶραν. Προσέθετε δὲ μάλιστα, ὅτι διελθὼν ποτὲ ἐμπρὸς του, τὸν εἶδε κρατοῦντα τὸ βιβλίον του ἀντιστρόφως, καὶ βλέποντα ὑπεράνω αὐτοῦ, ὅπερ ἄλλοτε οὐδέποτε τῷ εἶχε συμβῆ.

— Εἶναι προφανές, ἔλεγεν, ὅτι ὁ δυστυχὴς εἶναι θύμα τοῦ πλατωνικωτάτου αἰσθήματος, καὶ ὅτι αὐτὸν τὸν παί-

ζοντα μετὰ τῶν φλογερῶν τοῦ Ἡφαίστου καμίνων, τὸν διέφλεξεν ὅλον, ἐν βλέμμα, δὲν ἤξεύρω ποῖον.

Καὶ οὕτω τὸ διηνεκὲς θέμα τῶν ἀστεϊσμῶν του πρὸς τὴν Ὠφέλειαν ἦτον ὁ Οὐίλλης, ὃν ἐχλεύαζε πιστὸν ποιμένα καὶ πλατωνικὸν ἀοιδὸν τῆς Μῆς Ὠφελείας.

Ὁ ἄφρων! Τίνι δικαιώματι τὸν ἐχλεύαζε; Ἡ μὴ ἐφρόνει ὅτι ἡ καρδία εἶναι μόνον τῶν προνομιούχων τάξεων κτῆμα, τοῦ δὲ βαναύσου καὶ ἀποχειροβιώτου ἄτρωτον ὅτι εἶναι τὸ στήθος, καὶ ἀμβλὺ ὅτι εἶναι τὸ αἶσθημα; Ἐνόμιζεν ὅτι μέχρι τοῦ ἰσταμένου εἰς τὰς ἐσχάτας βαθμίδας τῆς κοινωνίας δὲν κατέρχεται τοῦ ἔρωτος ἡ ἀκτίς; καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι ὁ ἔρως εἶναι ὄναρ γλυκὺ, καὶ κατ' ὄναρ ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον ν' ἀρθῇ μέχρι τῆς ὑπερτάτης φιλοδοξίας; Διατὶ παίζων μόνον καὶ εἰρωνευόμενος ἔλεγεν ὅτι τὸ κάλλος τῆς Ὠφελείας ἐδύνατο καὶ τοῦ Οὐίλλη νὰ θίξῃ τὸ αἶσθημα; Μὴ τῶν φυτῶν τὰ κηπευτὰ μόνον θάλλουσιν εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς δρόσου;

Προσέτι δὲ δὲν ἐγνώριζεν ἴσως καὶ ἄλλο, ὅτι ἡ γυναικεία καρδία πάντοτε εἶναι εὐγνώμων διὰ τὸν ἔρωτα ὃν ἐμπνέει, καὶ τὴν τόλμην τοῦ αἰσθήματος σπανίως καταδικάζει ὡς ἔγκλημα.

Ἡ Ὠφέλεια βεβαίως δὲν ἐξελάμβανεν ὡς σπουδαίους τοὺς λόγους τοῦ Μοντφόρτου, ὡς οὐδ' ἐκεῖνος σπουδαίως τοὺς ἔλεγεν· οὐχ ἦττον ὅμως πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι συνετέλουν εἰς τὸ ν' αὐξάνωσι τὴν ὑπὲρ τοῦ νέου καμινάπτου εὐνοίαν αὐτῆς. Πολλάκις τὸν ἀπῆντα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, πάντοτε τρώντι, ὅσας δὲν δηλαδὴ ἡ ὑπηρεσία τῷ τὸ ἐπέτρεπε, καθάριον, ἐπιτετηδευμένην ἔχοντα τὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ἢ εἰς ἀνάγνωσιν ἢ εἰς σκέψεις βεθυθισμένον, καὶ πολλάκις τῷ ἀπέτεινε τὸν λόγον, ἂν καὶ ἦτο βεβαία

ὅτι δι' ὅλην τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐξετίθετο εἰς πῦρ οὐλαμοῦ ἀπειοτήτων τοῦ Μοντφόρτου, μεθ' οὗ συνεμάχουν καὶ οἱ θαυραλεώτεροι τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν.

Μίαν μάλιστα ἡμέραν, — ἣν δὲ κυριακὴν, καὶ ἡ Σαλαμάνδρα, ἐπειδὴ ἐπρομηθεύετο ἄνθρακας, ἔκειτο ἡγκυροβολημένη εἰς τὸν λιμένα τῆς Μελίτης, — ὁ Οὐίλλης, μὴ ἔχων ὑπηρεσίαν, διότι αἱ κάμινοι ἦσαν σβεσταί, ἐκάθητο κατὰ τὴν συνήθειαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἐρειδόμενος τοίχου, ἀνεγίνωσκεν. Ὁ πλοίαρχος μετὰ τῆς κυρίας Σόμμερς, ὁ ὑποπλοίαρχος καὶ πολλοὶ τῶν ἀργούντων ἀξιωματικῶν, μετὰ μέρους τοῦ πληρώματος, εἶχον ἀποβῆ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀπέλθει εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ Ὠφέλεια ὅμως εἶχε μείνει ἐπὶ τοῦ πλοίου, διότι καθ' ὅλην τὴν προτεραίαν ἔπασχεν κεφαλαλγίαν, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν εἶχεν ἐντελῶς ἀναλάβει.

Αἰσθανομένη ὅμως ἐλαφρότερον τὸν πόνον τῆς κεφαλῆς, ἀνέβη ν' ἀναπνεύσῃ τὴν πρώτην μυροφόρον αὔραν ἣν τῇ ἔπεμπεν ἡ Μεσόγειος, καὶ μετ' ὀλίγον παρετήρησε τὸν καμινάπτην μετὰ τοῦ βιβλίου του, καὶ διαβαίνουσα ἐμπρὸς αὐτοῦ, τὸν προσωμίλησεν. Ὁ δὲ Οὐίλλης, ἀνεσκίρτησεν ὥς ἂν εἶχε τιναχθῇ ὑπὸ σπινθῆρος ἡλεκτρικοῦ, καὶ ἠγέρθη.

— Σ' ἐτρόμαξα, Μάστρο-Οὐίλλη, νομίζω, τῷ εἶπεν ἡ Ὠφέλεια διὰ τῆς μουσικῆς τῆς φωνῆς. Δὲν ἤθελον νὰ σὲ ταράξω. Ἀνεγίνωσκες, νομίζω.

— Ἀνεγίνωσκον, Μίς, ἀπεκρίθη ὁ Οὐίλλης μετὰ σεβασμοῦ καὶ μετ' ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης διότι ἡ εὐγενὴς κυρία συγκατένευε μέχρις αὐτοῦ καὶ κατεδέχετο νὰ τὸν προσομιλῇ μετ' ἀγαθότητος. — Ἀναγινώσκω διὰ ν' ἀσχολῶ τὸν νοῦν μου, ὅταν δὲν τὸν ἀσχολῇ ἡ ὑπηρεσία μου.

— Καὶ τί ἀναγινώσκεις, Μάστρο-Οὐίλλη; ἠρώτησεν ἡ Ὠφέλεια.

— Τὸν Βύρωνα, κυρία.

— Τὸν Βύρωνα ἀναγινώσκεις! ἀνέκραξε μετ' ἐκπλήξεως ἡ Ὠφελεία. Καὶ τὶ τοῦ Βύρωνος;

— Τὸν Κάιν.

— Τὸν Κάιν! διατὶ ἀναγινώσκεις τὸν Κάιν; καὶ ἐννοεῖς, νομίζεις, Μάστρο-Οὐίλλη, τὸν Κάιν;

— Εἶναι καθαρῶς ἀγγλιστὶ γεγραμμένος, εἶπεν ἀφελῶς ὁ Οὐίλλης, καὶ ἡ γλῶσσα δὲν εἶναι δυσνόητος.

— Ἡ γλῶσσα, ἀπεκρίθη μειδιῶσα ἡ Ὠφέλεια τὸ ἠξεύρω. Ἄλλ' αἱ ἐννοιαὶ, τὰ αἰσθήματα.

— Διατὶ τὰ αἰσθήματα καὶ αἱ ἐννοιαὶ;

— Εἶναι ἐννοιαὶ σκοτειναὶ καὶ ἄγριαι, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, πυρεσσοῦσης φαντασίας καὶ νοσοῦσης ψυχῆς γεννήματα. Εἶναι αἰσθήματα τὴν πίστην ἀπολιθοῦντα, καὶ τὸ δηλητήριον τῆς ἀπελπισίας εἰς τὴν ψυχὴν ἐνσταλάζοντα. Δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήσῃς τὸ βιβλίον αὐτὸ, καὶ δὲν πρέπει νὰ λυπῇσαι διότι δὲν δύνασαι.

— Τὸ ἐννοῶ, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Οὐίλλης, κινῶν μετὰ τινος πικρίας τὴν κεφαλὴν. Διότι τὸ ἐννοῶ, διὰ τοῦτο τὸ ἀναγινώσκω. Ὁ Κάιν εἶναι ὁ τῆς γῆς ἀπόβλητος, ὁ πανταχοῦ διωκόμενος, ὁ πανταχοῦ περιφρονούμενος, πανταχοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας πατούμενος, καὶ μὴ τολμῶν ν' ἀναβλέψῃ εἰς τῶν ἀνθρώπων τὸ πρόσωπον. Ὁ Κάιν εἶναι ὁ τὴν ἀρὰν φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, τὴν ἀπελπισίαν ἐν τῇ καρδίᾳ του, ὁ τὸν θάνατον περιφέρων μεθ' ἑαυτοῦ. Ἐννοῶ ποία βάσανος τὸν σπαράττει ἐνδόμυχος, ὅταν δὲν εὕρισκῃ ἐπὶ γῆς γωνίαν χλοερὰν ὅπου ν' ἀναπαύσῃ τὴν κεφαλὴν του, θάλλοντα κλάδον ὅστις νὰ τὸν δεχθῇ ὑπὸ τὴν σκιάν του,

φίλον νὰ τῷ ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα, καρδίαν ἣτις νὰ πάλλῃ ἐναρμονίως πρὸς τὴν καρδίαν του· ὅταν μετὰ ζέοντος, φλογεροῦ αἰσθήματος, ὁρμᾷ πρὸς τὸν κόσμον, καὶ ὁ κόμος μετὰ χλεύης καὶ περιφρονήσεως ἀποστρέφεται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀπόκληρος πάσης χαρᾶς, ἐνῶ τὰ χεῖλη του διψῶσι δι' αὐτῆς τὸ ποτήριον, μόνον ἐπίκουρον εὐρίσκη τὸν θάνατον, ὃν ἡ θεία ἐπιείκεια, αὐτὸν μέχρι τέλους εὐσπλαγχνισθεῖσα, ἐκάλεσεν εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ Ὠφέλεια τὸν ἤκουε λέγοντα, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ πιστεύσῃ τὰ ὥτά της. Τοιοῦτοι λόγοι εἰς τὰ χεῖλη τοιούτου ἀνθρώπου τῇ ἐφαίνοντο ἀνωμαλία ἀληθῶς ἀνεξήγητος.

— Ὅσα λέγεις, τῷ εἶπε τέλος ὑπὸ περιεργείας τινὸς νισσομένη, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ συμπάθειαν αἰσθανομένη πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, οὗ αἱ ιδέαι ἐνέφαινον τὴν ἠθικὴν του κατάστασιν νοσηρὰν, — ὅσα λέγεις, ἀποδεικνύουσι ποίαν ἀσχεῖ ἐπιρροὴν εἰς ἡμᾶς ἡ ἀνάγνωσις. Ἀλλὰ τῆς ἀναγνώσεως ἡ ἐπιρροὴ δὲν ἀρκεῖ μόνη νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Διὰ τοῦ στόματός σου δὲν ὁμιλεῖ μόνος ὁ Βύρων. Ἡ θέσις σου σὲ πιέζει, καὶ ὅμως ἄλλοτε μοὶ εἶχες εἰπεῖ ὅτι σ' εὐχαριστεῖ. Μὴ προσφέρονται ἴσως οἱ ἀνώτεροί σου ἀδίκως πρὸς σέ; μὴ ἔχεις τι παράπονον κατὰ τοῦ πατρός μου; Εἰπέ τρ, καὶ εἰμὶ βεβαία περὶ τῆς ἀγαθότητός του, περὶ τῆς προθυμίας του νὰ σοὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Οὐίλλης, ἀλλὰ πρὸς τὸν Κύριον πλοίαρχον εὐγνωμοσύνην μόνον ὀφείλω. Πρὸς ἐμέ, ὡς καὶ πρὸς ὅλον τὸ πλήρωμα εἶναι πατρικὴ ἡ διοίκησίς του, καὶ οὐδενὸς ποτὲ μ' ἐστέρησε τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν τάξιν μου.

— Ἴσως ἄλλος τις τῶν ἀξιωματικῶν . . .

— Κατ' οὐδενὸς ἔχω λόγον δυσαρεσκείας ἢ παραπόνου.

Κατ' ἐμαυτοῦ καὶ μόγου δυσαρεστοῦμαι, καὶ ἡ δυσαρέσκειά μου εἶναι, τὸ ἡξεύρω, παραφροσύνη. Παραπονοῦμαι, ἐπειδὴ ἔχετε τὴν εὐμένειαν νὰ μ' ἐρωτᾶτε, οὐχὶ δι' ὅσα μοὶ ἡρνήθη ἡ τύχη, ἀλλὰ διὰ τὰ πικρὰ δῶρα ὅσα ἡ πρόνοια μοὶ ἐχάρισεν. Εὐδαίμων ἐγὼ ἂν ἐκ τῶν σπλάγχχνων τῆς γῆς εἶχον γεννηθῇ ἀγενὲς ὀρυκτὸν ὡς οἱ ἄνθρακες μεθ' ὧν διαιτῶμαι. Διατί μοὶ ἐδόθη ὁ νοῦς ὅστις μοὶ εἶναι πηγὴ βασάνων, διατί ἡ καρδιά ἥτις εἶναι πεπυρακτωμένος σίδηρος εἰς τὸ στῆθος μου; διατί εἰς ἐμὲ τὸν κατακείμενον ἐν βορβόρῳ, ἡ δύναμις νὰ ὑψῶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν;

— Ἐννοῶ, Οὐίλλη τὴν ἀσθένειάν σου, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Δυσαρεστεῖσαι πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ πρὸς τὸ ἐπάγγελμα σου. Τοῦ δεινοῦ τούτου πάθους ἡξεύρω ὅτι πολλοὶ πολλάκις γίνονται θύματα. Πρέπει ν' ἀντιτάξης καρτερίαν καὶ φρόνησιν. Ἡ εὐτυχία εὐρίσκεται πανταχοῦ. Τὸ μειδίαμα καὶ ἡ εὐλογία τῆς καταβαίνει, ὡς ἐπὶ τὰς κορυφάς, οὕτω καὶ εἰς τῶν κοιλάδων τὰ βάθη. Ὅστις πλησίον δὲν τὴν ζητεῖ, ἐκεῖνος οὐδὲ μακρὰν τὴν εὐρίσκει. Δὲν βλέπεις, Οὐίλλη, πῶς ἡ δρόσος τῆς αὐγῆς ποτίζει ὁμοίως τὸ ρόδον καὶ ὁμοίως τῶν ἀγρῶν τὸ ταπεινότερον ἄνθος; Δὲν ἔμαθες ὅτι ὁ Θεὸς ἐπίσης προστατεύει, ἐπίσης ἀγαπᾷ τὰ μέγιστα ὡς καὶ τὰ ἐλάχιστα πλάσματά του;

Ἡ φωνὴ τῆς Ὠφελείας κατήρχετο ἐπ' αὐτοῦ τόσον παρήγορος καὶ τόσον γλυκεῖα, ὥστε μετὰ συγκινήσεως ἀνέβλεψε πρὸς αὐτὴν, καὶ ὅταν εἶδε τοὺς γλαυκοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐστηριγμένους ἐπ' αὐτοῦ μετ' ἐκφράσεως ἀγγελικῆς συμπαθείας.

— ὦ κυρία, ἀνέκραξεν, ἂν ὁ Θεὸς μὲ ἡγάπα, ἔπρεπε νὰ μὲ τάξῃ εἰς ἄλλην θέσιν, ἢ νὰ μοὶ δώσῃ ἄλλην καρδίαν.

— Οὐίλλη, τῷ εἶπεν ἡ ἀγαθὴ κόρη· ἀκουσον μίαν μου

συμβουλήν. Ἄφες τοῦ Βύρωνος τὴν ἀνάγνωσιν· αὐτὸς ἐν-
σταλάζει τὴν πικρίαν εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ σ' ἐξανεγεί-
ρει κατὰ τῆς θέσεως εἰς ἣν ἐτάχθης ὑπὸ τῆς τύχης. Ἐνό-
μιζον, τὸ ὁμολογῶ, ὅτι ἡ Μοῦσά του μόνον τῶν ἀνωτέρων
τάξεων ἦτο σειρὴν ἐπικίνδυνος. Εἰς τὰς χεῖράς σου δὲν
περιέμενον νὰ εὔρω τὸ γλυκὺ αὐτὸ δηλητήριον. Ἐλαβες
λοιπὸν, Μάστρο-Οὐίλλη, ἀνωτέραν ἀγωγὴν ὑπὲρ τοὺς ὁμο-
τέχνους σου ;

— Κυρία, εἶπεν αὐτὸς, ηὐδοκήσατε νὰ προσέζητε εἰς
τοὺς ἄφρονας λόγους μου, οὓς μετανοῶ ἤδη ὅτι ἐπρόφερα.
Ἀλλὰ τὸ βλέμμα σας εἶναι τὸ πρῶτον καταβὰν ὡς ἐξ οὐ-
ρανοῦ ἐπὶ τῆς σκοτεινῆς μου ὑπάρξεως, καὶ εἰς τὴν ἐπιρ-
ροὴν του καὶ ἀκουσίως ἀνοίγεται ἡ καρδιά μου, ὡς ὁ κάλυξ
τοῦ ἄνθους ἀνοίγεται εἰς τὴν θάλπουσαν τοῦ μαΐου ἀκτῖνα.
Τὸ παρελθὸν τοῦ πτωχοῦ καμινάπτου σᾶς εἶναι ἀδιάφορον,
ὡς καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον του· τὸ ἡξεύρω. Μ' ἐρω-
τᾶτε, διότι ἐξ ἐμφύτου ἀγαθότητος ἐννοεῖτε ποίαν περιέχει
δόσιν παρηγορίας μία συμπαθὲς λέξις ἄνωθεν ἐρχομένη.
Σᾶς εὐγνωμονῶ διὰ τοῦτο. Ναί, ἡ πρώτη μου ἀγωγὴ ἦτον
ἐλευθεριωτέρα. Ὁ πατήρ μου, μικρὰν θέσιν παρὰ τινι τῶν
δικαστηρίων κατέχων, ἐφρόντιζε περὶ τῆς ἀνατροφῆς μου,
καὶ εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν μου ἐφοίτων εἰς τὸ σχολεῖον.
Ὅταν δ' ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου, ἠναγκάσθην νὰ διακόψω
τὰς σπουδὰς, καὶ κληρονομήσας εὐτελεῖ τινα ποσότητα, τὸ
προῖόν τῶν οἰκονομιῶν του, ἐπεχείρησα μικρὸν ἐμπόριον
δι' αὐτῆς, καὶ ἐπετύγχανον κατ' ἀρχὰς, ὥστε καὶ ἀνέτως νὰ
ζῶ, καὶ ν' αὐξάνω κατ' ὀλίγον τὸ ἀφ' οὗ ὠρμήθην κεφά-
λαιον. Ἀλλὰ, . . . μέχρι τέλους ἐπτώχυνα.

— Ἐπτώχυνες Οὐίλλη ; εἶπεν ἡ Ὠφέλεια μετὰ τόνου
φωνῆς ὅστις ἐφαίνετο ἔλεγχον περιέχων.

— Βλέπω, εἶπεν αὐτὸς μετὰ τινὰ δισταγμὸν, πόσον ἄνανδρος εἶμαι. Ἴδου, δὲν δύναμαι νὰ ὑπομείνω τὴν ιδέαν, ὅτι, Μὴς Σόμμερς, μὲ ὑποπτεύετε σπαταλήσαντα τὴν πατρικὴν μου οὐσίαν, καὶ λαβόντα τὰ ἐπίχειρα τῆς κακῆς μου διαγωγῆς. Ὅχι, κυρία, ἦτον ἀπλοῦν ἀτύχημα. Εἷς σύνοικός μου, ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ τίμιος, εἶχε περιέλθει εἰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ ἔμεινεν ὀφείλων ποσότητά τινα, δι' ἣν ἐπρόκειτο νὰ φυλακισθῇ, στερῶν τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά του τῶν δύο του βραχιόνων, τοῦ μόνου των πόρου, τῆς μόνης ἐλπίδος των ἐπὶ γῆς. Πάντα λίθον ἐκίνησεν ὅπως προμηθευθῇ τὴν ὀφειλομένην ποσότητα, ἀλλὰ ματαίως. Δι' οὐδεμιᾶς ἐργασίας δὲν ἐδύνατο νὰ τὴν κερδίσῃ, οὐδ' εἶχε τι ἀντάξιον αὐτῆς νὰ πωλήσῃ. Ἄν καὶ βλέπων με καθ' ἑκάστην, οὐδὲν ποτὲ μοὶ εἶπε περὶ τῆς θέσεώς του, διότι δὲν ἤθελε νὰ δανεισθῇ ὅ,τι δὲν εἶχε πῶς ν' ἀποτίσῃ. Ὅτε δ' ἤλθον οἱ κλητῆρες νὰ τὸν ἀπαγάγωσιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἐγερθεὶς ἠρέμως, ἐνηγκαλίσθη τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά του, ὕψωσεν ἀδάκρυτον τὸν ὀφθαλμὸν πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπεν· « Εἷς ἐκεῖνον ὅστις ψωμίζει τοὺς νεοσσοὺς τῶν στρουθίων, σᾶς παραδίδω, ὦ φίλτατα. Δὲν ἔχω οὐδὲ καὶν διὰ σήμερον νὰ σᾶς ἀφήσω τῆς ἡμέρας τὸν ἄρτον. Θ' ἀποθάνητε ἴσως τῆς πείνης, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ σᾶς βοηθήσω. Ἐχετε ὑγιείαν, θ' ἀπαντηθῶμεν εἰς κόσμον καλλήτερον, ὅπου δὲν ὑπάρχει πεῖνα, οὔτε λύπη, οὔτε στεναγμός. »

« Καὶ ἐναγκαλισθεὶς καὶ φιλήσας τὴν ὀλοφυρομένην καὶ ὑπὸ ἀπελπισίας σχεδὸν ἐκπνέουσαν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, ἠκολούθησε τοὺς κλητῆρας.

« Ταῦτα δὲ πάντα ἔμαθον παρὰ τῆς θυγατρὸς του, κορασίου δωδεκαετοῦς· διότι ἅμα ἡ σύζυγός του εἶδεν ὅτι ὁ ἀνὴρ

της ἀπήχθη, περιέφερε περίξ της παράφορα βλέμματα, καὶ ἤρχισε φωνάζουσα·

« — Ἐφυγε! τὸν ἀπήγαγον! Μόνη, ἐγὼ, ἀβοήθητος, ἐγκαταλελειμμένη! Πεινᾶτε, πτωχὰ παιδιά! Κλαίετε; Μὴ νηστεῖτε ἄρτον; Σιωπήσατε. Δὲν ἔχω ἄρτον νᾶ σᾶς χορτάσω! Ὑπάγετε, κοιμηθῆτε νᾶ λησμονήσητε τὴν πεῖνά σας. Κοιμηθῆτε ἐν ὄσῳ ἔχω τὴν κλίνην ἀκόμη· καὶ μετὰ ταῦτα ὑπάγεται, ζητήσατε ἐλεημοσύνην εἰς τὰς τριόδους!

« Καὶ ταῦτα λέγουσα μετὰ κραυγῶν καὶ δακρύων, ἔπενσεν αἰφνης λειποθυμοῦσα. Τὰ παιδιά ἐτρόμαξαν, καὶ νομίσαντα αὐτὴν νεκράν, ἤρχισαν νᾶ κλαίωσιν, ἡ δὲ πρωτότοκος κόρη της ἔτρεξε πρὸς ἐμὲ νᾶ ζητήσῃ βοήθειαν. Παρ' αὐτῆς ἔμαθον ὅλας ταύτας τὰς περιστάσεις, καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῶν.

« Ἄμα δὲ κατῴρθωσα ν' ἀνακαλέσω τῆς μητρὸς τὰς αἰσθήσεις, ἔσπευσα πρὸς τὸν χρεωφειλέτην, ὑπέγραψα συναλλαγματικὴν ἀντὶ τῆς ὀφειλομένης ποσότητος, καὶ ὁ δυστυχὴς πατὴρ ἀπεδόθη εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Προέβλεπον βεβαίως ὅτι δι' οὐδεμιᾶς προσπαθείας του ἐδύνατο ποτὲ νᾶ ἐξοφλήσῃ τὴν συναλλαγματικὴν ἐκείνην. Ἀλλὰ μὲ καταδικάζετε διότι τὴν ὑπέγραψα; Ἦτο δυνατόν νᾶ μὴ τὴν ὑπογράψω; Ἐμοῦ καὶ ἡ ὑπαρξὶς εἰς οὐδένᾳ ἦν, ὡς οὐδ' εἶναι οὐδ' ἔσεται ἀναγκαία· ἐκεῖνος ὁμως ἦτο τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενείας του.

« Εἰς τὴν λῆξιν τῆς συναλλαγματικῆς ἀπητήθη παρ' ἐμοῦ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς, διότι ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος δι' ὅλης τῆς ἀκαμάτου του ἐργασίας μόλις ἐκέρδιζε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τοῦ οἴκου του· διὰ στερήσεων δ' ἀπεριγράπτων, πολλάκις ἡμέρας ὅλας εἰς ἐντελῇ νηστείαν ὑποβαλλόμενος μετὰ τῶν τέκνων του, κατῴρθωσε τὸ ἐν δέκατον νᾶ συνεισφέρει

τοῦ ὀφλήματος· τὴν δ' ἐπίλοιπον ποσότητα, ἀποτελοῦσαν σχεδὸν ὅλον τὸ μικρόν μου κεφάλαιον, ἤναγκάσθην ἐγὼ ν' ἀποδώσω.

« Οὕτως ἔμεινα πένης, μὴ δυνάμενος νὰ ἐξακολουθήσω τὴν πρὶν ἐργασίαν μου. Μάτην ἐζήτησα ἔντιμόν τινα ἐνασχόλησιν, δι' ἧς νὰ πορίζωμαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ βλέπων ὅτι ἡ στιγμή ἐπλησίαζε καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ ἐπαιτήσω τὸν ἄρτον μου, νομίζων δ' ὅτι τῆς αἰσχύνης ταύτης δὲν ὑπάρχει ἄλλη αἰσχύνη μεγαλητέρα, μετὰ πολλὰς ἄλλας ἀνεπιτυχεῖς ἀποπείρας, ἠτύχησα τέλος νὰ γίνω δεκτὸς ἐπὶ τῆς Σαλαμάνδρας ὡς καμινάπτης.

« Ἴδου, κυρία, τὸ παρελθόν μου. Βλέπετε ὅτι ποτὲ δὲν ἦτο πολὺ λαμπρότερον τοῦ παρόντος μου. Ἐν ἀφανεῖ σκοτία καὶ ἡ κοιτὶς καὶ ὁ τάφος μου. Μὲ συγχωρεῖτε, Μὶς Σόμμερς, ὅτι σᾶς ὠμίλησα φιλαύτως περὶ πραγμάτων τόσοι ὀλίγον διαφερόντων ὑμᾶς.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ἔφθασεν εἰς τὴν πλευράν τοῦ πλοίου ἡ λέμβος ἡ φέρουσα τὸν πλοίαρχον, τὴν Κυρίαν Σόμμερς καὶ τὸν ὑποπλοίαρχον, καὶ ἡ Ὠφέλεια, ἅμα τοὺς εἶδεν, ἔσπευσε νὰ διευθυνθῇ πρὸς αὐτούς. Ἀλλὰ πρὶν ἀφήσῃ τὸν καμινάπτην,

— Οὐίλλη, τῷ εἶπεν, ἔχεις ἄδικον παραπονούμενος κατὰ τῆς καρδίας σου. Ἡ καρδία σου εἶναι εὐγενής.

B.

Ἡ Σαλαμάνδρα ἀπῆρε τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καὶ ἀπέπλευσεν εἰς Σμύρνην, ὅθεν, λαβοῦσα τὰς ἀπαντήσεις, ἐπανῆλθεν εὐπλοήσασα εἰς Πορτσμούθην.

Καθ' ὅλον δὲ τὸν διάπλουν τοῦτον, εἰς τὴν ωραίαν μά-

λιστα πρωτεύουσαν τῆς Ἰωνίας, καὶ τὴν περίχωρον, σταθερὸς ὁδηγὸς τῶν κυριῶν καὶ ἀναπόσπαστος σκιὰ, ὡς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, τῆς Ὠφελείας, ἦτον ὁ ὑποπλοίαρχος Μοντφόρτος, ὅστις ἀνεκάλυπτεν ἐν αὐτῇ νέας χάριτας καθ' ἑκάστην, καὶ τὴν μεγίστην πασῶν, ὅτι ἐφαίνετο ἀρεσκομένη εἰς τοὺς χαριεντισμούς του καὶ εἰς τῆς εὐφυΐας του τὴν ἐπίδειξιν.

Καὶ τῷ ὄντι, αἱ τόσαι τοῦ ὑποπλοιάρχου περιποιήσεις καὶ θεραπεῖαι, οἱ ἐπιτήδριοι ἔπαινοι καὶ αἱ κολακεῖαί του, ὁ βαθμὸς ὃν ἐπεῖχε μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, ἐθεράπευον τὸ ὀλίγον μὲν παρ' αὐτῇ ἀνεπτυγμένον, ἀλλ' ἐν πάσῃ καρδίᾳ ὅπως δῆποτε ἐναποκείμενον σπέρμα κενοδοξίας.

Συγχρόνως δὲ, ἐπὶ τῆς ἄλλως ἀτρυγήτου μάλιστα ἐρήμου τοῦ Ὠκεανοῦ, θησαυρὸς τῇ ἦτο διασκεδάσεως τὸ ἀνεξάντλητον καὶ εὐστροφον τοῦ Μοντφόρτου πνεῦμα. Διὰ τοῦτο ἠρέσκετο αὐτὸν συναναστρεφομένη, καὶ τὰς ἡμέρας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὸ ἑσπέρας ἐν τῷ κοινῷ θαλάμῳ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετ' αὐτοῦ συνδιελέγετο καὶ συνδιητᾶτο.

Ἄλλο βεβαίως εἶναι τὸ ζήτημα, ἂν αἱ ἀστείότητες καὶ τὰ λογοπαίγνια αὐτοῦ, διότι προὔκालουν τὴν εὐθυμίαν τῆς Ὠφελείας, ἐρρυμοτόμουν διὰ τοῦτο καὶ τὴν ὁδὸν τῆς καρδίας της. Περὶ τούτου οὐδεμίαν εἶχεν ἀμφιβολίαν ὁ ὑποπλοίαρχος, ἡ δὲ Ὠφέλεια, ἡ ἀφελὴς καὶ ἄπλαστος νέα, οὐδ' ἐξέτασε ποτὲ ἑαυτὴν νὰ τὸ μάθῃ. Τὸ μόνον δ' ὃ ἤξευρεν ἦτον, ὅτι ἡ θαλασσοπλοία ἦτον εὐθυμοτάτη, ὁ ὑποπλοίαρχος διασκεδαστικώτατος, καὶ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ χαριέστατοι.

Δὲν ἐλησμόνει δὲ καὶ τὸν προστατευόμενον αὐτῆς. Ἐξ ἐναντίας μάλιστα, μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ἐκείνην τὴν ἐν τῷ

λιμένι τῆς Μελίτης, ἤσθάνετο ζωηροτέραν πρὸς αὐτὸν τὴν συμπάθειαν, ἣτις εἶχε κορυφωθῇ εἰς ὑπόληψιν, καὶ τὸν προσωμίλει ἤδη μετὰ τῆς μεγίστης εὐμενείας, καὶ ὡς ἀποδίδουσα σέβας εἰς τε τὴν πενίαν καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ. Εἰς ἐκάστην δὲ συνδιάλεξιν ἀνεγνώριζεν ἐν αὐτῷ πάντοτε καὶ αἰσθήματος ζωηρότητα, καὶ ψυχῆς εὐθύτητα, καὶ εὐγένειαν τοῦ φρονήματος. Τὸν συνίστα δὲ καὶ μετὰ πλείονος ἐπιμονῆς εἰς τὸν πατέρα της, καὶ μάλιστα εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον, καὶ ἤρχιζε νὰ ὀργίζεται ὅταν αὐτὸς ἀνελάμβανεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὸν συνήθη τόνον τῆς εἰρωνίας του, ὅπερ ὅμως ὡς ἀποτέλεσμα εἶχε μόνον νὰ καθιστᾷ τὸν Μοντφόρτον τότε μάλιστα δηκτικώτερον καὶ ἐπιθετικώτερον.

Τοῦ δὲ Οὐίλλη δύσκολος εἶναι νὰ ἐξηγηθῇ ἢ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ διάπλου ψυχικὴ κατάστασις· διότι ἐλπίζομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν δὲν κατατάττονται μετὰ τῶν ἀμφιβαλλόντων ἂν ψυχὴ δέδοται καὶ εἰς ἀπλοῦν καμινάπτην. Ἡ τοῦ Οὐίλλη ἦτον ἀξία σκεύους εὐγενεστέρου. Ἀκαλλιέργητος, ἢ καὶν αὐτοκαλλιέργητος, παρῆγεν ὅμως τοὺς γενναιοτέρους καρποὺς ἀρετῆς καὶ μεγαλοφροσύνης.

Ὁ Οὐίλλης, φύσει, ὡς εἶδομεν, εἰς σκέψιν ἐπιρρεπὴς καὶ φιλαναγνώστης, ἤσκει τὸν νοῦν του ἐν τοῖς βιβλίοις, καὶ πολλάκις συνέβαινε εἰς τὸν πενιχρὸν καὶ κατησβολωμένον αὐτὸν ἐργάτην, τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τὰς δονουμένας τῆς καμίνου τοῦ φλόγας, ἢ εἰς τὴν μακρὰν ἔκτασιν τῶν κυμάτων, νὰ βυθίζεται εἰς μελέτας μακράς. Ἀλλ' αἱ μελέται αὗται ἦσαν ὅλως ἀφηρημέναι, οὐδὲν δανειζόμεναι ἀντικείμενον ἐκ τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς εὐτελοῦς του ὑπάρξεως, καὶ οὐδεμίαν ἔχουσαι ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτοῦ.

ἦσαν ἡ ἐκχείλισις τῆς ζεύσης καρδίας, καὶ τῆς ἀκοιμή-
του του φαντασίας.

Ἐξοῦ τοῦ ὅμως ἡ Ὠφέλεια παρέστη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ, παράδοξον ἔλαβεν ἡ ὑπαρξίς του ῥοπήν. Ἐκτοτε τῷ
ἐφάνη ὅτι τῷ ἠνεώχθησαν οὐρανοὶ ὧν ἠγνόει καὶ αὐτὴν τὴν
ὑπαρξιν πρίν. Ἐκτοτε ἠσθάνθη εἰς τὴν καρδίαν του παλμὸν
πλήρη ἀλγηδόνης καὶ ἡδονῆς, πλήρη ταπεινώσεως καὶ φι-
λοδοξίας. Ἐξοῦ ὑψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς του ὑπὲρ ἑαυ-
τὸν, διεμέτρησε μετὰ φρίκης καὶ ἀπελπισίας τὸ ζοφερὸν
βάθος ἐν ᾧ κατέκειτο. Καὶ ὅτε μὲν ἠγανάκτει διὰ τῆς καρ-
δίας του τὴν παραφρονύνην, ὅτε δ' ἠρώτα ἑαυτὸν τί πταίει
ὁ ἐν τῷ ἄδη κολαζόμενος, ἂν ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἰδῇ
αἴφνης ὑπεράνω του ἀκτινοβολοῦντας ἐν δόξῃ τοὺς ἀγγέ-
λους τοῦ παραδείσου· καὶ ἄλλοτε, ἐν ὑπερηφάνῳ συναι-
σθήσει τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας του, διεσκέπτετο ἂν δὲν ἔχῃ
τὸ αὐτὸ μεθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων δικαίωμα τοῦ αἰσθάνε-
σθαι καὶ νοεῖν. Πάντοτε δ' ὡμολόγει εἰς ἑαυτὸν ὅτι ἠγάπα,
ὅτι ἐλάτρευεν ὡς οὐράνιον ὃν τὴν Ὠφέλειαν, ἂν καὶ ἐν ταῖς
σωφρονεστέραις στιγμαῖς του συνωμολόγει ὅτι τοῦτο ἦτον
ἄντικρυς ἀφροσύνη, καὶ παραφορά τῆς τε καρδίας καὶ τοῦ
νοός του, ἀλλὰ παραφορά κατὰ δυστυχίαν ἀνίκητος.

Ἄμα δ' ἔφθασεν ἡ Σαλαμάνδρα εἰς Πορτσμούθην, παρέ-
δωκε μὲν τὰς ἐπιστολάς ἃς ἐκόμιζεν, εὔρε δὲ συγχρόνως
καὶ τινὰς μεταβολὰς ἀποφασισθείσας ἐν τῷ ναυαρχεῖῳ περὶ
τὴν τύχην της. Ἦσαν δ' αὗται, πρῶτον ὅτι αὐτὴ ἀπε-
σπᾶτο ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τῆς Πορτσμούθης, καὶ ἀπεστέλ-
λετο εἰς τὴν μοῖραν τῆς Ἰρλανδίας, τὴν σταθμεύουσαν ἐν
Δουβλίῳ, καὶ δεύτερον ὅτι ἀπ' αὐτῆς ἀπεσπᾶτο ὁ ὑπο-
πλοίαρχος Μοντφόρτος, καὶ προσελαμβάνετο εἰς τὰ γραφεῖα
τοῦ ναυαρχείου.

Ἄλλὰ καὶ τοῦ πλοίου ὁ ἀπόπλους, καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ ἢ ἀπ' αὐτοῦ ἀναχώρησις ἔμελλον νὰ ἐνεργηθῶσι μετὰ τινας μόνον ἡμέρας, εἰς δὲ τὸν πλοίαρχον ἐπετράπη καὶ αὐθις νὰ μετοικίσῃ διὰ τῆς Σαλαμάνδρας τὴν οἰκογένειάν του, ἂν ᾔθελεν, εἰς Δουβλίον.

Ἡ εἶδησις αὕτη ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐχαροποίησε τὴν Ὠφέλειαν, διότι ἀπὸ Πορτσμούθης μετέβαινεν εἰς πόλιν πολὺ λαμπροτέραν, καὶ πολὺ περισσοτέρας παρέχουσαν διασκεδάσεως ἀφορμὰς· ἀφ' ἐτέρου ὁμως καὶ τὴν ἐλύπησε, διότι ἐχωρίζετο ἀπ' αὐτῶν ὁ Μοντφόρτος, οὗ εἶχε συνηθίσει τὴν συναναστροφὴν, καὶ ἠρέσκετο εἰς αὐτήν.

Ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ Μοντφόρτου ἡ καρδία ἀντιπεριεσπᾶτο μεταξὺ τῶν δύο ἀντιθέτων τούτων αἰσθημάτων· καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔχαιρε καὶ ἦν πλήρης ὑπεριφανείας, διότι ἡ νέα θέσις εἰς ἣν μετέβαινεν ἦν προβιδασμὸς ὑπὸ πολλῶν φθονούμενος καὶ ἐπιζητούμενος, φαινόμενος δ' ὅτι τῷ ἐδίδετο εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἐντίμου ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἂν καὶ κυρίως τῷ ἐπρομηθεύθη διὰ τῆς ἐπιρροῆς τῆς οἰκογενείας του· ἀλλὰ συγχρόνως ἡ θλίψις του ὅτι ἐγκατέλειπε τὴν Σαλαμάνδραν δὲν ἦν διόλου προσποιητὴ, καὶ προφανὲς ἦν ὅτι πηγὴν εἶχε τὸ πρὸς τὴν Ὠφέλειαν αἰσθημά του, διότι ἤδη ἐγίνετο ἀπὸ πλησίον τῆς ἀνεξάλειπτος καὶ ἐπιθετικώτερος, ἢ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του ἔλαβέ τι αἰσθηματικώτερον, τὰς ἀστειότητας διέκοπτον συνεχῶς λόγοι περιπαθεῖς, καὶ ἐνίοτε πλήρεις ἐννοίας, καὶ ἐν γένει ἡ καρδία του ἐφαίνετο ἤδη ἐλαυνομένη ὑπὸ πλήρους ἀτμοῦ, ὡς λέγουσιν οἱ ὁμότεχνοί του, καὶ ἡ κεφαλὴ του βυσσοδομοῦσά τι σχέδιον.

Τὸ σχέδιον δὲ τοῦτο κατὰ τύχην ἔμαθε πρῶτος ὁ Οὐίλλης. Τὴν τετάρτην ἡμέραν μετὰ τὴν προσόρμισιν τῆς Σα-

λαμάνδρας εἰς τὸν λιμένα, ὀλίγην ἔχων ὑπηρεσίαν, ἔλαβε τὴν ἄδειαν ν' ἀποβῇ εἰς τὴν γῆν, ὅπως προμηθευθῇ τινα ὧν εἰς αὐτὸν ἀναγκαίων. Ἐν ᾧ δ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν προκυμαίαν, ἄνθρωπός τις ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Οὐίλλη, φίλτατε Οὐίλλη, ἀνέκραξεν ὁ ἄνθρωπος. Ἐφ' οὗ μ' ἔσωσας τῆς αἰσχύνης καὶ τοῦ θανάτου, ἐμέ καὶ τὰ παιδιά μου, ἐκρύβης ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ ἔχω ὡς θλιβεράν μάστιγα τῆς συνειδήσεως, παροῦσαν πάντοτε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, τὴν πενίαν εἰς ἣν δι' ἐμέ ἐβυθίσθης, γενναῖε φίλε, ἵνα μὴ ἔχῃ τροφὴν αἰωνίαν ἢ ἀγωνία τῆς ἀνικάνου εὐγνωμοσύνης μου. Ἀλλὰ σήμερον σ' ἀνεκάλυψα, καὶ ἔσπευδον νὰ σ' εὕρω. Ταύτην τὴν στιγμὴν διηυθυνόμην πρὸς τὴν Σαλαμάνδραν. Ἦθελον, φίλτατε Οὐίλλη, πρῶτον νὰ σ' ἐναγκαλισθῶ, καὶ δεύτερον νὰ σοὶ δώσω τὸ ἐλάχιστον προϊόν τῆς οἰκονομίας μου. Εἶναι οὐδέν, τὸ ἡξεύρω· ἀλλὰ πιστεύσόν με, ἂν δὲν κατώρθωσα περισσότερον, ἔνοχος δὲν εἶναι ἡ προθυμία μου. Ἐκ τοῦ μικροῦ μισθοῦ ὃν ἀπολαμβάνω, οἰκότροφος ὢν παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ ὅπου ὑπηρετῶ, ὑπὲρ ἐμοῦ αὐτοῦ οὔτε πέννην ποτὲ ἐδαπάνησα. Εἰς τὰ παιδιά μου ὅμως δὲν ἐδυνήθην ν' ἀρνηθῶ στέγην μισθίας καλύβης, καὶ τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον ὅσῳ νὰ μὴ ἀποθάνωσιν· ἀλλ' ἀντὶ ἐνδυμάτων ἢ μήτηρ των συρράπτει μόνον τὰ ῥάκη των· ἀλλὰ κλαίουσα αὐτὴ μ' ἐζήτει τ' ἀπαιτούμενα κατὰ μῆνα δύο σελίνια ὅπως φοιτᾷ ὁ υἱός μου εἰς τὸ σχολεῖον. Τῇ εἶπον ὅμως ὅτι τὰ σελίνια ἐκεῖνα δὲν εἰν' ἰδικά μας, καὶ δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκπαιδεύωμεν δι' αὐτῶν τὸν υἱόν μας. Ἡ ἀγαθὴ μου γυνὴ ἐσιώπησε, καὶ προσπαθεῖ ἀντὶ πάσης ἐκπαιδεύσεως νὰ διδάσκη αὐτὴ καὶ εἰς τὸ παιδίον τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἅγιον λόγον του.

ὦ ἀδελφὲ, μὴ ὑποπτεύσης ὅτι ἐδυνάμην νὰ οἰκονομήσω περισσότερα καὶ τὸ παρημέλησα.

Καὶ οὕτω λέγων, τῷ ἔδιδεν εἴκοσι σελίνια. Ἦν δ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὡς ἕκαστος ἐννοεῖ, ὁ Τὸμ Βάρκ, ὁ γενόμενος αἴτιος τῆς τοῦ Οὐίλλη πτωχεύσεως.

— Ὅχι, ἀγαθὲ Τὸμ, εἶπεν ὁ Οὐίλλης. Κράτησον αὐτὴν τὴν ποσότητα· δὲν τὴν δέχομαι. Μὴ στερῇς δι' ἐμέ τὴν οἰκογένειάν σου τῶν ἀναγκαίων εἰς αὐτὴν περιθάλψεων. Ἐγὼ ἔχω αὐτάρκη τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Μὴ φροντίζης περὶ ἐμοῦ.

— Πῶς; εἶπεν ὁ Τὸμ, σχεδὸν δακρύων. Ἀποποιεῖσαι; Δὲν θέλεις νὰ μοὶ ἐπιτρέψης οὔτε καὶ τὴν παρηγορίαν ὅτι ἂν ἐδέχθην ἐλεημοσύνην εἰς τὴν στιγμὴν τῆς δεινῆς ἀνάγκης, — καὶ ὁποῖαν ἐλεημοσύνην! τὴν θυσίαν ὅλης σου τῆς ὑπάρξεως, — ὅτι διὰ φιλεργίας καὶ τιμιότητος ἤμπορῶ κατ' ὀλίγον ν' ἀποδίδω τὸ ἱερὸν ὄφλημα καὶ νὰ ἐλαφρύνω τὸ δύσφορον βάρος τῆς συνειδήσεως;

— Ἡ ἐπιμονή σου, φίλτατε Τὸμ, εἶναι ματαία, ἀπεκρίθη ὁ Οὐίλλης. Δὲν θὰ δεχθῶ αὐτὰ τὰ χρήματα. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ σὲ λυπῇ ἢ νὰ σὲ ταπεινώσῃ. Ἴδου, ἂν ᾔσο εἰς θέσιν νὰ μοὶ ἀποδώσῃς ὅλην τὴν ποσότητα ἣν μοὶ ὀφείλεις, ὥστε νὰ μεταβληθῇ ἡ τύχη μου δι' αὐτῆς, δὲν θὰ ἡρνούμην νὰ τὴν δεχθῶ. Ἀλλὰ τὰ εἴκοσι σελίνια, διὰ τὴν οἰκογένειάν σου τόσον ἀναγκαῖα, ἐμοῦ τὴν θέσιν κατ' οὐδὲν δύνανται νὰ μεταβάλωσιν.

— Ἐστω λοιπὸν, εἶπεν ὁ Τόμ. Τὰ εἴκοσι αὐτὰ σελίνια θὰ μείνωσι παρ' ἐμοὶ κατατεθειμένα, καὶ εἰς αὐτὰ θὰ προστίθῃται πᾶσα νέα ῥανὶς τοῦ ἰδρώτός μου, μέχρις ὅτου ἐγὼ ἢ μετ' ἐμέ τὰ τέκνα μου συμπληρώσωσι ποτὲ τὴν ποσότητα, καὶ ἀποτίσωσι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ὄφλημα.

— Τὴν ποσότητα ταύτην θὰ δώσης, εἶπεν ὁ Οὐίλλης, τὸν υἱὸν σου, ὅπως φοιτήσῃ, ἐν ἔτος εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ Τὸμ ἔσφιξε τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του, ἐν ᾧ ἀπέματτεν ἑὸ δάκρυ εἰς τὴν χειρίδα του.

— Ἀλλὰ πῶς κατώρθωσας σήμερον να μὲ ἀνακαλύψῃς; τὴν ἠρώτησεν ὁ Οὐίλλης.

— Εἰς τοῦ Κυρίου παρ' ᾧ ὑπηρετῶ, (διότι ἠναγκάσθην εἰς ἰδιωτικὴν νὰ ἔμβω ὑπηρεσίαν), ἀπεκρίθη ὁ Τὸμ, ἐκεῖ ἔμαθα ποῦ εὕρισκesai. Ὁ κύριός μου, ἐπειδὴ νυμφεύεται, ἐκάλεσε σήμερον ἓνα νομικὸν, συμβολαιογράφον νομίζω, ἢ δικηγόρον, ἢ δὲν ἤξεύρω τι ἐκ τῶν μεγαλοσχήμων τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, νὰ τῷ ὁμιλήσῃ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς περιουσίας του. Ἐν ᾧ δ' ἐξήρχετο ὁ κύριος οὗτος ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ ὅπου ἐφύλαττον, στραφεὶς πρὸς τὸν κύριόν μου, ὅστις τὸν προέπεμπεν,

« — Ἐλησμόνησα, εἶπε, νὰ σᾶς ἐρωτήσω. Ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἴσως ἔχετε τινὰ ιδέαν ἂν εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπάρχει ἄνθρωπός τις ὀνομαζόμενος Ἀρθοῦρ Οὐίλλης. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν γνωρίζητε, διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι ἀπλοῦς ναύτης ἢ τοιοῦτόν τι.

« Ἐννοεῖς φίλτατε Οὐίλλη, ὅταν ἤκουσα τ' ὄνομά σου, πῶς ἔτεινα τὰ ὦτα, καὶ πῶς ἔπαλεν ἡ καρδία μου, ὅταν μάλιστα ὁ κύριός μου ἀπεκρίθη,

« — Εἰς τὸ ἀτμόπλουν ἢ Σαλαμάνδρα ὑπηρετεῖ εἰς καμινάπτης, ὀνομαζόμενος Οὐίλλης. Ἄν ὅμως τὸ κύριον ὄνομα αὐτοῦ εἶναι Ἀρθοῦρ ἢ ἄλλο τι, δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι.

« Ἀμα ἤκουσα τοῦτο, ἔσπευσα πρὸς τὸν λιμένα καὶ ἤρχόμην πρὸς τὴν Σαλαμάνδραν.

— Καὶ τί μὲ ἤθελεν ὁ ἄνθρωπος; ἠρώτησεν ὁ Οὐίλλης.

— Δὲν ἤξεύρω, εἶπεν ὁ Τὸμ, διότι εὐθὺς ἀνεχώρησε.

— Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω . . . ἐψιθύρισεν ὁ Οὐίλλης.
'Αλλ' ὁ κύριός σου, ὅστις ἤξευρεν ὅτι ὑπηρετῶ εἰς τὴν
Σαλαμάνδραν, τίς εἶναι ;

— Πῶς ! Εἶναι ὁ μέλλων γαμβρὸς τοῦ πλοιάρχου τῆς...

— Τί λέγεις ! ὁ γαμβρὸς τοῦ πλοιάρχου, διέκοψεν ὁ
Οὐίλλης, συλλαμβάνων ὁρμητικῶς τὸν Τὸμ ἐκ τοῦ βρα-
χίονος. Τίνος πλοιάρχου γαμβρὸς ;

— Τοῦ πλοιάρχου Σόμμερς, τοῦ πλοιάρχου τῆς Σαλα-
μάνδρας· Δὲν ἤξεύρεις ὅτι τὴν θυγατέρα του, — νομίζω
'Ωφέλεια ὀνομάζεται, — νυμφεύεται ὁ ὑποπλοίαρχος Μοντ-
φόρτος ;

— 'Ο ὑποπλοίαρχος λέγεις ; 'Αδύνατον ! τὴν 'Ωφέλειαν !
Τίς τὸ εἶπε ; Πόθεν, πῶς τὸ ἤξεύρεις ;

— 'Αλλὰ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦτο δὲν εἶναι μυστήριον. 'Ο
ὑποπλοίαρχος ἔλαβε σήμερον τὴν ἄδειαν τοῦ γέροντος, καὶ
ἤξεύρω ὅτι πρὸ τῆς ἐσπέρας διευθετήσας τινὰς ὑποθέσεις
του εἰς τὴν πόλιν ἔμελλε ν' ἀποταθῇ εἰς τὴν Μίς Σόμμερς.

'Ο Οὐίλλης ἔμενεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν κρατῶν ἄφωνος τὸν
φίλον του ἐκ τῆς χειρός· ἔπειτα δ' ἐρρίφθη αἰφνιδίως εἰς
τὰς ἀγκάλας του, τὸν ἔσφιξε βιαίως ὀλοφυρόμενος, καὶ
πρὸς μεγάλην του ἐκπληξιν τὸν ἀφῆκε ἀμέσως, ὥρμησε
πρὸς τὴν προκυμαίαν καὶ ἐπήδησεν εἰς πλοiάριον δείξας εἰς
τὸν κοπηλάτην τὴν Σαλαμάνδραν, ἐν ᾧ τῷ ἐρρίπτεν ἐν
νόμισμα.

Τὸ πλοiάριον ἐμακρύνθη· ὁ δὲ καμινάπτης, εἰς τὴν πρῶ-
ραν καθήμενος, καὶ τὸ πηδάλιον εἰς τὴν χεῖρα κρατῶν,
εἶχε τὸ βλέμμα εἰς τὰ κύματα ἀναποσπᾶστως προσηλω-
μένον, ὡς ἂν ἐζήτει τι εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, τὸ δὲ σῶμά
του ἔκλινεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς αὐτὰ, ὡς ἂν εἴλ-

κεῖτο ὑπὸ μαγνητικῆς δυνάμεως, καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτε αἰφνης ἀνορθωθείς, καὶ κτυπήσας τὸ μέτωπόν του,

— Ὅχι! εἶπε. Τοῦλάχιστον ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς της! Οὕτως ἔφθασε, καὶ ἀνέβη εἰς τὴν Σαλαμάνδραν. Ἀλλὰ μὲν τινὰ βήματα προχωρήσας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἀπηντησε τὴν Ὠφέλειαν, ἣτις ἤρχετο πρὸς τὴν ἀναβάθραν νὰ ἰδῇ τίς ἦν ὁ ἐρχόμενος. καὶ ἀγλὺς περιεχύθη περὶ τοῦς ὀφθαλμούς του, καὶ ἤσθάνθη κλονιζομένους τοὺς πόδας του· ἐξέτεινε δὲ τὴν χειρὰ του νὰ κρατηθῇ ἐκ τοῦ βάθρου, ἀλλὰ σφαλεῖς ἔπεσε σχεδὸν εἰς ἀναισθησίαν.

— Ὁ ἀχρεῖος, ἐπῆγεν εἰς τὴν πόλιν κ' ἐμέθυσεν, εἶπεν εἰς δόκιμος προσελθὼν. Ἐγέρθητι ταχέως καὶ ὕπαγε εἰς τὴν κλίνην σου, τῷ ἐπέταξεν αὐστηρῶς.

Ἀλλ' ὁ Οὐίλλης συνελθὼν, ἔρριψε πρὸς αὐτὸν βλέμμα τεθλιμμένον, καὶ ἐπροσπάθησε μετὰ κόπου νὰ ἐγερθῇ.

— Ἀδικοῦτε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, Κύριε, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια πρὸς τὸν ἀκόλουθον. Σᾶς ἐγγυῶμαι ὅτι δέν ἐμέθυσεν. Βλέπετε ὅτι πάσχει. Βοηθήσατέ τον νὰ ἐγερθῇ.

— Ὑπαγε ν' ἀναπαυθῇς εἰς τὴν κλίνην σου, τῷ εἶπε μετ' ἡπιωτέρας φωνῆς ὁ δόκιμος, καὶ τὸν ὑπεστήριξεν.

Ὁ δὲ Οὐίλλης, ἐγερθεὶς, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ὠφέλειαν βλέμμα εὐγνωμοσύνης, καὶ ἐμακρύνθη. Ἀλλὰ μετὰ τινὰ ὥραν, περιπατοῦσα ἡ Ὠφέλεια ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εἶδε τὸν Οὐίλλην καθήμενον παρὰ τὴν πρύμνην, καὶ κρύπτοντα τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χειρὰς του. Πλησιάσασα τότε εἰς αὐτὸν,

— Πάσχεις πάντοτε, Οὐίλλη, τῷ εἶπε. Διατί δέν ἐπῆγες νὰ ἡσυχάσῃς, ὡς εἶχες τὴν ἄδειαν;

Ὁ Οὐίλλης ἀνέβλεψε, καὶ τὴν ἠτένισε κατὰ μέσον τὸ πρόσωπον.

— Νὰ ἡσυχάσω, κυρία· εἶπε. Ναι, τοῦτο θέλω, ν' ἀπέλθω νὰ ἡσυχάσω. Ἄλλ' ὦ! ἡξεύρω ἂν ἡσυχίαν θὰ εὔρω;

— Ναι, Οὐίλλη, αὔριον ἀποπλέομεν, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, συγκινουμένη ἐκ τῆς βαθείας θλίψεως ἣτις ἐφαίνετο κεχαραγμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Αὔριον θὰ ἔχῃς ὑπηρεσίαν. Σήμερον πρέπει ν' ἀναπαυθῇς.

Ὁ Οὐίλλης ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπῶν ὥς ἂν δὲν εἶχεν ἀκούσει τί τῷ ἐλέγετο. Ἐπειτα δέ, ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Ὠφέλειαν, ὥς ἂν ὠμίλει περὶ πράγματος ὅλως ἀδιαφόρου,

— Μὲς Σόμμερς, τῇ εἶπεν, ἐν τοῖς βιβλίοις ὅσα ἀναγινώσκω, ἐζήτησα πολλάκις ἀλλὰ ματαίως πάντοτε, τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἂν μετὰ θάνατον ἐπιζῇ παρ' ἡμῖν ἡ μνήμη τῶν ἐν τῷ βίῳ, ἂν ἀναγνωρίζώμεθα, ἂν μᾶς παρακολουθῶσιν αἱ σχέσεις καὶ αἱ . . . διακρίσεις ἐπὶ τῆς γῆς. Τί φρονεῖτε περὶ τούτου, κυρία;

Παράδοξος ἦτον ἡ ἐπιβρόχῃ ἣν ὁ ἀπλοῦς οὗτος ἐργάτης ἐνήργει ἐπὶ τῆς Ὠφελείας. Ἡ ἰδία πολλάκις ἐξεπλήσσετο ὅτι δὲν ἴσχυε νὰ μὴ τὸν ἀκούῃ μετὰ προσοχῆς, νὰ μὴ τῷ ἀποκρίνηται μετὰ προθυμίας, οὐδ' ἐδύνατο ν' ἀρνηθῇ εἰς ἑαυτὴν ὅτι περισσοτέρας εὔρισκε παρ' αὐτῷ ιδέας περισσότερον βάθος καὶ περισσότερον αἶσθημα, ἀφ' ὅ,τι παρὰ τοῖς κομποῖς ἀξιωματικοῖς, οἵτινες τὴν περιεστοίχιζον.

— Πῶς Οὐίλλη; τῷ ἀπεκρίθη τότε. Ἡ μνήμη τῶν ἐπὶ γῆς; Μᾶς παρακολουθεῖ, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλω ὥς γλυκὺ ὄναρ καὶ φωτεινόν. Θέλομεν ἀναπολεῖ τὸν ἐπίγειον βίον μας χαίροντες, ὥς ὅταν ἀκούωμεν μακρόθεν γνωστοῦ ἄσμα-

τὰ τόνους, ἢ ὅταν, εἰς τὴν πέραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ βλέ-
 πωμεν μετὰ παλλούσης καρδίας τὸν οἶκον ἐν ᾧ ἡὺτυχή-
 σαμεν καὶ ἐν ᾧ ἐκλαύσαμεν. Ἐκεῖ βεβαίως ἡ μήτηρ, ἣτις
 εἶπεν ἀρπαγὲν ἀπὸ τῆς ἀγκάλης τῆς τὸ ποθητόν τῆς παι-
 δίου, ἀναγνωρίζει αὐτὸ μειδιῶν μεταξὺ τῶν ἀγγέλων, ὁ φί-
 λος ἀνευρίσκει τὸν φίλον τὸ ἥμισυ τῆς ψυχῆς του. Ἐκεῖ
 σθέννυται τοῦ μίσους πᾶσα παραφωνία, ἐκλείπει πᾶσα ἀπό-
 στασις, πᾶσα ἀνθρωπίνη διάκρισις, καὶ εἷς συνδέει πάντας
 ἄρρηκτος φιλίας δεσμὸς, καὶ μία ἀκούεται συμφωνία ἀγά-
 πης καὶ ὕμνου πρὸς τὸν Ὑπέρτατον. Τοιαύτη εἶναι ἡ πε-
 ποίθησίς μου.

— Τοιαύτη! ἀνέκραξεν ὁ Οὐέλλης· ὦ! τὴν ἀσπάζο-
 μαι! Φωνὴ προφητικὴ ἀντηχοῦσα ἀπὸ τοῦ παραδείσου,
 ἀκτὶς ἐλπίδος, καταβᾶσα ἐξ οὐρανοῦ ὅπως ὁδηγήσῃ εἰς
 αὐτὸν τὴν ψυχὴν μου!

Καὶ ἐδυθίσθη πάλιν εἰς λογισμούς.

— Τί λέγεις, Οὐέλλη . . . Πάσχεις; τὸν ἠρώτησεν ἡ
 Ὠφέλεια μετὰ συμπαθείας καὶ μετ' ἐκπλήξεως.

— Πάσχω, Κυρία, ναί· εἶπεν ὁ Οὐέλλης. Ἀλλὰ θὰ
 παρέλθῃ, ὡς αὔριον θὰ παρέλθῃ. Ἔχω ἤδη τὸ τρόπον τῆς
 θεραπείας. Μοὶ εἶπατε λόγους παρηγόρους, Μὲς Σόμμερς.
 Σᾶς εὐχαριστῶ δι' αὐτούς. Αὐτοὶ εἰσὶ τὸ ἰσχυρώτερον τῶν
 ἱατρικῶν. Μοὶ ὑπόσχεσθε τὴν εὐτυχίαν εἰς τὸν οὐρανόν.
 Ἀπολαύσατέ την, Μὲς Ὠφέλεια, ἐπὶ γῆς, καὶ ὅταν εἰς αὐ-
 τὴν ἀπαυδήσητε, ἐκεῖ ἐπάνω θὰ σᾶς περιμένωσιν οὐ μόνον
 οἱ ἄγγελοι, ἀλλὰ καὶ καρδίαι πίσταί, τὴν στιγμὴν ἐκείνην
 καραδοκοῦσαι ὡς στιγμὴν ἀναστάσεως. Χαίρεται ἐπὶ γῆς,
 ἐπειδὴ ἡ γῆ σᾶς ἀποδίδει μειδιάματα καὶ λατρείαν. Εἰς
 ὅσους ὅμως δάκρυα μόνον καὶ θλίψεις παρασκευάζει, εἰς

ἐκείνους καταφύγιον εἶναι ὁ τάφος, καὶ πικρὸν, ἀλλ' ἐνίοτε ποθητὸν ἐφόδιον εἶναι ἢ μνήμη.

Ἡ Ὠφέλεια, ἀκουσίως συγκεκινημένη, διότι ἔβλεπεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔπασχεν ἀληθῶς, ἀλλὰ καὶ πως φοβούμενη ὑπὲρ τῶν διανοητικῶν του δυνάμεων, τῷ ἐπανέλαβε ν' ἀπέλθῃ ν' ἀναπαυθῇ.

— Εὐχαριστῶ, Κυρία, ἀπέρχομαι, εἶπεν ὁ Οὐίλλης. Τὸ αἰσθάνομαι ὅτι εἶναι πλέον ἀνάγκη. Ν' ἀναπαυθῶ ἀπέρχομαι. Ἐχετε ὑγείαν, καὶ εὐδαιμονεῖτε, Μὶς Σόμμερς. Μὴ ἀπορρίπτεται ἐντελῶς τῆς μνήμης σας καὶ τοὺς δυστυχεῖς, ὅταν μάλιστα τοῦτο δὲν συνταράττῃ τὴν φαιδρότητα τῆς εὐδαιμονίας σας. Ἐχετε ὑγείαν, Κυρία!

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν εἰς τὴν Ὠφέλειαν ἐπισημότεροι τοῦ δέοντος δι' ἄνθρωπον ἀπερχόμενον ἀπλῶς εἰς τὴν κλίνην του, καὶ τῇ ἐνέβαλον ἔτι μᾶλλον τὸν φόβον μὴ ὁ πυρετὸς ἔφερε ταραχὴν εἰς τοὺς λογισμούς του· δι' ὃ τὸν ἀπεχαιρέτισε διὰ τῆς χειρὸς φιλοφρόνως, καὶ ἐμακρύνθη ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ ἀνάπαυσις θέλει τὸνπραύνει.

Ὁ δὲ Οὐίλλης, ἐπ' αὐτῆς ἔχων προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς, τὴν παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος, ὥς ἂν δὲν ἐδύνατο ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸ ἀπὸ τῶν βημάτων της. Ἐπειτα δ' ἐγερθεὶς, ἐπορεύθη βραδέως πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ πλοίου, καὶ λαβὼν αὐτὸ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, ἀπὸ τῆς Ὠφελείας, εἰς ἣν εἶχεν ἐστηριγμένον τὸ βλέμμα, ἔστρεψεν αὐτὸ πρὸς τὴν θάλασσαν.

Ἄν τις κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὸν παρετήρει θὰ ἐννόει ὅτι δεινόν τι καὶ ἀπαίσιον καθ' ἑαυτὸν ἐμελέτα· τοσοῦτον ἡλλοιωθῇ ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του. Οἱ ὀφθαλμοί του εὐρεῖς διεστάλησαν, καὶ ἀγρία ἀπόφασις ἔλαμψεν ἐν αὐτοῖς, ἢ τοῦ παραφρονοῦντος αὐτόχειρος. Ἀλλὰ τοὺς ὕψωσε μετὰ

ταῦτα πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἀκτὶς ὑπεργείου ἐλπίδος ἐφά-
ν- φωτίζουσα αὐτοὺς τότε, καὶ τέλος, πρὶν αἰωνίως κλει-
σῶσιν, ἠθέλησε νὰ βοσκήσῃ αὐτοὺς αὖθις εἰς τὴν θεάν
τῆς Ὠφελείας.

Μόλις ὅμως ἔστρεψε πρὸς αὐτὴν τὸ βλέμμα, καὶ ἐγένετο
κωχῶν ὡς τὸν θάνατον. Πλησίον αὐτῆς εἶδε τὸν Μοντ-
φόρτον, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀναβὰς εἰς τὸ πλοῖον,
εἶχε δώσει τὴν χεῖρα εἰς τὴν Ὠφέλειαν, καὶ τῇ ὠμίλει
μετὰ πολλῆς θερμότητος·

— Κατάρρα ἐπ' ἐμοῦ! εἶπε. Τὸ τελευταῖόν μου βλέμμα
ὀπτασίαν ἐζήτει τοῦ παραδείσου, καὶ τὴν βάσανον τοῦ ἄδου
ἀπῆντησεν.

Ἐπειτα δὲ, σκοτοδινίασιν αἰσθανόμενος, καὶ τὸ αἷμα
ἀναβαῖνον εἰς τὴν κεφαλὴν του,

— Τετέλεσται, εἶπέ. Τὴν ἀνάπαυσιν τέλος πάντων!

Καὶ λαβὼν τὸ χεῖλος τοῦ ἀτμοπλόου διὰ τῶν δύο χει-
ρῶν του ἠτοιμάσθη νὰ πηδῇ ὑπὲρ αὐτὸ, ὅτε αἰφνης ἤκου-
σε τ' ὄνομά του, καὶ εἰς τῶν ναυτῶν, λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ
τῆς χειρὸς,

— Οὐίλλη, τῷ εἶπε, τοσάκις σ' ἐφώναξα. Δὲν ἀκούεις;
Ἴδου, ὁ κύριος οὗτος σὲ ζητεῖ.

Ὁ Οὐίλλης ἀνεσκίρτησε τότε, καὶ μέχρις οὗ συνέλθῃ,
περιέφερε τεταραγμένα βλέμματα ἀπὸ τοῦ ναύτου, ὅστις
εἰπὼν ταῦτα ἐμακρύνετο πρὸς κύριόν τινα, ὅστις μέλανα
φορῶν, καὶ ἐμβριθῇ καὶ σεβασμίαν ἔχων τὴν ὄψιν, ἵστατο
ἐμπρὸς του, καὶ ἐφαίνετο παρατηρῶν αὐτὸν μετὰ προσο-
χῆς. Τέλος ὁ ξένος ἀπετάθη πρὸς αὐτόν·

— Εἴσθε ὁ Ἀρθοῦρ Οὐίλλης; τὸν ἠρώτησεν.

Ὁ δὲ Οὐίλλης, πᾶσαν τὴν ἀνδρικήν αὐτοῦ δύναμιν ἐπι-

καλεσθεὶς ὅπως καταστείλῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τρικυμίαν, ἀπεκρίθη·

— Ναὶ, ἐγὼ εἰμὶ.

— Καμινάπτης, εἰς τὸ πλοῖον τοῦτο, τὴν Σαλαμάνδραν;

— Μάλιστα.

— Καὶ ἀπὸ πότε ὑπηρετεῖς εἰς τὸ ναυτικόν ;

— Πρὸ δύο ἐτῶν.

Ὁ ξένος ἔλαβε τότε ἐκ τοῦ κόλπου του σημειώσεις τινὰς καὶ τὰς ἐφυλλολόγησεν. Ἐπειτα δὲ ἐξηκολούθησε τὰς ἐρωτήσεις του.

— Καὶ πρὸ τῶν δύο τούτων ἐτῶν τί ἐπάγγελμα εἶχες, καὶ διατὶ τὸ ἀφῆκες ;

Ὁ Οὐίλλης τὸν εἶδε τότε κατὰ πρόσωπον καὶ οἱ ὄφρυς του συνεστάλησαν ἐλαφρῶς. Ἐγνωρίσαμεν ἤδη ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχεν αὐτόματόν τινα συναίσθησιν ἄνωτέραν τῆς τάξεώς του, καὶ ἡ τοιαύτη ὑπὸ ξένου γενομένη ἐπέμβασις εἰς τὰ καθέκαστα τῆς ζωῆς του, ἐφαίνετο ἐξανιστῶσα τὴν ἐσωτερικὴν αἴσθησιν τῆς ἀξίας του, οὐδ' ἡ παροῦσα κατάστασις τῆς ψυχῆς του τὸν διέθετεν ὥστε εὐκόλως ν' ἀποκριθῇ εἰς ἐρωτήσεις ἀδιακρίτους·

Ἄλλ' ὁ ξένος ἐφαίνετο ὅτι ἦτον ἐπιτήδειος παρατηρητῆς, διότι εὐμενῶς μειδιάσας,

— Διστάζετε, τῷ εἶπε, ν' ἀποκριθῆτε. Πρὸς συμφέρον σας εἶναι αἱ ἐρωτήσεις μου. Ἄλλ' εἴσθε καὶ τεταραγμένος προσπαθήσατε νὰ συνέλθητε, καὶ νὰ μοὶ δώσητε ἀκριβῶς τὰς πληροφορίας ὅσας σᾶς ζητῶ. Ἄν δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἡξεύρεται καὶ τὸ δικαίωμα ἐφ' οὗ στηριζόμενος σᾶς ἐξετάζω, μάθετε ὅτι εἰμὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας. Εἰπέτε μοι λοιπὸν, ποῖον ἦν τὸ ἐπιτήδευμά σας πρὶν ταχθῆτε εἰς τὸ ναυτικόν καὶ διατὶ τὸ ἐγκατελείψατε ;

Ὁ Οὐίλλης τότε, ἀκούσας ποῖον σεβαστὸν δικαίωμα εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἐξεταστής του, ὑπετάγη ἀγογγύστως, καὶ δὴν ἡρνήθη παραιτέρω ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐξετάσεις του. Ἰατέθεσε δὲ περὶ τοῦ προλαβόντος του βίου ὅσα ἤξεύρο-
 μιν ὅτι εἶχεν ἤδη διηγηθῇ εἰς τὴν Ὠφέλειαν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐμπεριστατωμένως, διότι ὁ Εἰσαγγελεὺς, διὰ τῆς ἱκανότητος ἐκείνης ἣν ἔχουσιν οἱ ἔμπειροι τῶν δικαστῶν τοῦ διυλίζειν τὸν κώνωπα καὶ ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ σῶμα ἀνακαλύπτειν ἐγκλήματος, καὶ τὸν κόκκον σιννάπεως στρέ-
 φειν καὶ μεταστρέφειν μέχρις οὗ ἐξογκώσωσιν αὐτὸν εἰς βεβαιότητα ἀποδείξεως, ἐπικουρίᾳ δὲ καὶ τῶν μυστηριωδῶν του σημειώσεων, εἰς ἃς ἀνέτρεχεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐβοή-
 θει τὴν μνήμην αὐτοῦ, συνέλεγε καὶ συνεδύαζε τὰ ἐλάχι-
 στα διδόμενα, μέχρις οὗ ἀπῆρτισεν ὁλόκληρον καὶ λεπτο-
 μερεστάτην τὴν βιογραφίαν του ἀπ' αὐτῶν τῶν σπαργά-
 νων μετὰ τινων περιστάσεων ἐκ τοῦ βίου τῶν γονέων του, ἃς ἐγνώριζεν ὁ Οὐίλλης, ἣ αἵτινες ἀντεπεκρίνοντο εἰς ἄλ-
 λας του ἀναμνήσεις.

Ὁ δ' Οὐίλλης, ὅστις ἐφαίνετο λίαν ἐνοχλούμενος ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης, ἥτις λυπηρὰς μόνον ἐντυπώσεις ἀνέξεε τέλος ἡρώτησε τὸν Εἰσαγγελέα ἂν ἔχῃ εἰσέτι ἀνάγκην αὐ-
 τοῦ ἢ ἂν δύναται ν' ἀποσυρθῇ.

— Πολὺ βιάζεσθε, κύριε Οὐίλλη, εἶπεν μειδιῶν ὁ Εἰ-
 σαγγελεὺς. Σᾶς διέκοψα ἴσως εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς ὑπη-
 ρεσίας σας.

— Ὅχι, εἶπεν αὐτός. Πάσχω, καὶ ἀπηρχόμην ν' ἀνα-
 παυθῶ. Ἐκεῖ θέλω ἀπέλθαι ἅμα μὲ ἀφήσητε. Παρακαλῶ,
 κύριε Εἰσαγγελεῦ, ὅταν εἶναι καιρὸς, νὰ ἐνθυμηθεῖτε ταύ-
 τας τὰς λέξεις, μή ποτε συμβῇ καὶ ἀθῶός τις πάθῃ δι'
 ἐμέ.

Ἄλλ' ὁ εἰσαγγελεὺς ἐστήριξεν ἐπ' αὐτοῦ ὄμμα ἐταστικὸν καὶ περίεργον. Ἐπειτα δὲ μειδιάσας πάλιν, τῷ εἶπε·

— Παρακαλῶ, μίαν ἀκόμη στιγμὴν. Ἐχετε τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς βαπτίσεως καὶ γεννήσεώς σας ;

Ὁ δ' Οὐίλλης σχεδὸν μηχανικῶς μετ' ἄκρας καὶ ἀδιαφορίας, ἔλαβεν ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἀρχαῖον χαρτοφυλάκιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ παλαιὸν χαρτίον, ὃ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν εἰσαγγελέα. Οὗτος δὲ, διατρέξας αὐτὸ προσεκτικῶς, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Οὐίλλην.

— Τοῦτο πρέπει, εἶπε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἂν ἐπικυρωθῇ ὑπ' αὐτοῦ, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, εἴσθε . . . εἰς τῶν εὐγενεστέρων καὶ εἰς τῶν πλουσιωτέρων πολιτῶν τοῦ ἡνωμένου βασιλείου.

Ὁ Οὐίλλης ἀπέβλεψε πρὸς αὐτὸν, ὡς ἂν τῷ ὠμίλει γλῶσσαν ἣν δὲν ἐνόει.

— Ἄν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐπικυρωθῇ, ἐπανελάβεν ἐπιμένων ὁ εἰσαγγελεὺς, εἴσθε ἀπόγονος τῶν πλουσίων κομήτων Στοκπόρτ.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἐδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ὁ Οὐίλλης, καὶ ἡ ὑπόνοια ἣν εἶχε συλλάβει περὶ αὐτοῦ ἡ Ὠφέλεια, μὴ αἱ φρένες του εἶχον συνταραχθῇ, ἤρχισε νὰ τῷ ἐπέρχεται αὐτῷ τῷ ἰδίῳ ὡς πρὸς τὸν ξένον ὅστις μετ' αὐτοῦ συνωμίλει. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος τῷ ἐφάνη ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶναι παράφρων.

— Μὴ ἐκπλήττεσθε, ὑπέλαβεν οὗτος μετ' ἡθους προσηνοῦς καὶ ψεύδοντος τὴν τοιαύτην ὑπόνοιαν. Σήμερον ἔφθασα εἰς τὸ πέρας τῶν μακρῶν ἐρευνῶν μου, καὶ αὔριον ἐλπίζω ὅτι δύναμαι ἐπισήμως νὰ σᾶς ἀνακηρύξω κόμητα Στοκπόρτ ;

— Ἀλλὰ τί λέγετε, Κύριε ; ἀνέκραξεν ὁ Οὐίλλης συ-

σέλλων τὰς ὀφρῦς. Νὰ μὲ χλευάσητε θέλετε. Δὲν εἶν' εὐ-
γνὲς νὰ ἐπεμβαίνητε εἰς τὴν δυστυχίαν ἀνθρώπου ὅστις
δὲν σὰς ἔβλαψε.

— Καὶ τὴν δυσπιστίαν ἐννοῶ καὶ τὴν ἀγανάκτησίν σας,
ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ εἰσαγγελεύς· ἀλλ' εὐαρεστηθῆτε νὰ μὲ
ἀκούσητε μετ' ὀλίγης ὑπομονῆς.

« Ὁ ἀρχαῖος κόμης Στοκπόρτ ἀπέθανε προβεβηκῶς, ἀφεί-
ς ἓνα ἔγγονον ἐκ θυγατρὸς, καὶ ἓνα υἱὸν ἐκ δευτέρου γάμου,
ὅστις ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ ὁ κληρονόμος τῆς μεγάλης οὐ-
σίας του. Ἀλλ' ἡ γνησιότης τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἡμφι-
σβητήθη ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ του, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ
ὑπὸ τῆς γυναικὸς του, ἥτις, ἐπιζήσασα καὶ εἰς τὸν ἄνδρα
καὶ εἰς τὸ τέκνον τῆς, ἤξιου ὅτι ἀνελάμβανεν αὐτῶν τὰ
κληρονομικὰ δικαιώματα, καὶ τέλος, καὶ μετ' αὐτῆς τὸν
θάνατον, ὑπὸ τῶν πλαγίων αὐτῆς συγγενῶν. Ἡ δίκη ἐξη-
κολούθησεν ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ κόμητος, ὅστις
ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον κυλιόμενος, περιῆλθεν εἰς
ἐσχάτην πενίαν, μετὰ τοῦ μόνου υἱοῦ του, Οὐίλλιαμ, ὃν
ἀνέθρεψε πενιχρῶς χωρὶς νὰ τῷ ἀκοκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν
τῆς καταγωγῆς του, φοβούμενος μὴ αἱ περὶ τὴν παροῦσαν
αὐτοῦ κατάστασιν ἐλπίδες καὶ ιδέαι του τὸν καταστήσωσι
δυστυχῆ, δι' ὅσον καιρὸν ἡ κατάστασις αὕτη διήρκει, καὶ
ὑποπτεύων ὅτι ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ δι' ὅλον τὸν βίον.

« Κατὰ δυστυχίαν δὲ, ὁ κόμης, ἐπανερχόμενος ποτὲ διὰ
θαλάσσης ἐκ Σκωτίας, ὅπου εἶχεν ἀπέλθει πρὸ χρόνων ὅπως
κρύψῃ τὴν ἀθλιότητά του, καὶ λησμονηθῇ ὑπὸ τῶν γνωρι-
ζόντων τὸν ἀρχαῖον ὄλβον τῆς πατρικῆς του οἰκίας, ἐναυά-
γησε καθ' ὁδὸν καὶ ἐπνίγη, καὶ μόλις ἐσώθη τῶν κυμάτων
ὁ μικρὸς Οὐίλλιαμ, ὅστις τοῦ πατρός του μόνον τὸ κύριον
ὄνομα, Ἀρθούρ, ἐγνώριζε, καὶ ἑαυτοῦ μόνον τὸ ὑποκορι-

στικὸν Ουίλλης, ἄλλην δὲ πληροφορίαν περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του δὲν ἤξευρε νὰ δώσῃ.

« Συνέπεσε δὲ πρὸς ἔτι μείζονα ἀτυχίαν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐποχὴν ν' ἀποθάνῃ καὶ ὁ δικηγόρος ὁ διεξάγων τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, καὶ ὅστις ἐγνώριζε τὸν κόμητα, καὶ ἤξευρε περίπου τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. Ἡ δὲ δικογραφία ὅλη μετέβη εἰς τὸν ἀγοράσαντα τὸ κατάστημά του, οὐδεμίαν περὶ αὐτῆς ἔχοντα προηγουμένην ιδέαν, καὶ οὐδὲ λαβόντα καὶ αὐτὴν ἀνὰ χεῖρας, εἰμὴ μετὰ τινα ἔτη, ἀφ' οὗ δηλαδὴ ἐξηντλήθησαν ὅλαι αἱ ὑποθέσεις ὅσαι εἶχον τοὺς αὐτὰς ἐπισπεύδοντας· διότι καὶ ὁ ἕτερος κλάδος τῆς οἰκογενείας εἶχε μακρυνθῇ δι' ἀλλεπαλλήλων θανάτων τῆς πηγῆς τῆς κληρονομίας, καὶ τὰ ὑποτιθέμενα αὐτῆς δικαιώματα εἶχον περιέλθει εἰς ἀνθρώπους ἀπράγμονας καὶ ἀπόρους, οἵτινες περὶ τοῦ δικαίου των καθαρὰν δὲν εἶχον ιδέαν, οὔτε πολλὴν ὀρεξιν νὰ ὑφίστανται τὰ παρ' ἡμῖν ὑπέρογκα δικαστικὰ ἔξοδα ἐπ' ἀδήλοις. Ἡ ὑπόθεσις λοιπὸν, οὕτως ἐγκαταλελειμένη, ἐβάδιζε τὴν συνήθη ὁδὸν τῶν ἀπροστατεύτων ὑποθέσεων, δηλαδὴ ἐχελωνοβάτει, ἢ μᾶλλον ἐκαρκινοβάτει διὰ τῶν αἰώνων.

« Τὸ δὲ παιδίον τοῦ κόμητος, διὰ φιλανθρώπου συνεισφορᾶς ἐνδυσθὲν καὶ τραφὲν, κατετάχθη μετὰ ταῦτα εἰς ἓν ἐργοστάσιον, ὅπου ἐπορίζετο γλίσχρως τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ουίλλης, τὸ μόνον ὑφ' ὃ ἦτο γνωστὸν καὶ εἰς ἑαυτὸ καὶ εἰς τοὺς εὐεργέτας του. Ἀλλὰ δραστήριον ὄν καὶ ἐργατικόν, ἠγέρθη κατ' ὀλίγον ὑπὲρ τὴν πρώτην κατάστασίν του, ἔμαθέ τινα γράμματα, καὶ τέλος ἔλαβε καὶ μικρὰν θέσιν γραφέως παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τοῦ Ἐξετέρου. Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ πατήρ σας.

« Τέλος ὅμως τὰ πάντα πρέπει νὰ λάβωσιν ἓν πέρας ἐπὶ

τοῦ κόσμου τοῦτου, ὡς καὶ αὐταὶ αἱ ἀπροστάτευτοι ὑποθέ-
σας. Ἡ τοῦ κόμητος Στοκπόρτ πρό τινων ἐτῶν περιῆλθεν
εἰς χεῖράς μου· καὶ φρίξας ὅτε εἶδον πρὸ πόσου καιροῦ μέ-
νει ἐκκρεμῆς, καὶ ὅτε ἀνελογίσθην εἰς ποίαν ἴσως πενίαν
εἰσὶν ἀδίκως βεβυθισμένοι οἱ ἀπόγονοι τοῦ μεγαπλούτου
ἐκείνου ἀνδρός, ἐπεμελήθην αὐτῆς μετὰ δραστηριότητος
καὶ τὴν ἔφερα τέλος εἰς πέρας. Ἡ γνησιότης τοῦ υἱοῦ τοῦ
κόμητος ἀπεδείχθη ἀναμφισβήτητος.

« Ἀλλὰ πολὺ δυσκολώτερον ἦτο νὰ εὑρεθῇ ἂν ὑπῆρχε
που ἀπόγονός τις αὐτοῦ. Τέλος ἀνεκάλυψα καὶ τοῦτο, καὶ τῆς
τύχης συναντιλαβομένης, ἀφ' οὗ παρηκολούθησα τὸν πάπ-
πον σας μέχρις Ἐδιμβούργης, κατὰ σύμπτωσιν εὑρέθη
γέρων ἐκεῖ, ἐνθυμούμενος τὸν ἀπόπλουν του δι' Ἀγγλίαν,
καὶ τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἀπέπλευσεν. Ἐκ τῆς ἐξ ἐκείνης τῆς
ἐποχῆς λιμενικῆς δηλώσεως τοῦ Λεῖθ, λιμένος τῆς Ἐδιμ-
βούργης, ἐπληροφορήθην ὅτι ἐπὶ τοῦ πλοίου « ἡ Φώκη »,
ὅτε ἐναυάγησεν, ἐν μόνον παιδίον ἦτον μεταξὺ τῶν ἐπιβα-
τῶν, ὁ πατήρ σας.

« Ἐν Βραγκάπερ, ὅπου τὸ ναυάγιον συνέβη, ἐδυνήθην
ν' ἀνακαλύψω τὰ ἴχνη τοῦ σωθέντος παιδίου, καὶ οὕτως
ἔμαθον ὅτι μέχρι τέλους κατήντησεν αὐτὸ δικαστικὸς γρα-
φεὺς ἐν Ἐξετέρῳ, ὅτι οὗτος ἐνυμφεύθη, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀπέ-
θανεν, ἀφείς υἱόν.

« Ἀλλὰ περὶ τούτου ἐπὶ πολὺ οὐδὲν ἄλλο ἐδυνάμην νὰ
μάθω, πλὴν ὅτι κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἀρχήσει μικρὸν ἐμπόριον,
ἀλλ' ὅτι μετὰ ταῦτα τὸ ἐγκατέλειπεν. Ἐκ δὲ τῶν γειτόνων
του, οἱ μὲν ἄλλοι δὲν εἶχον τὴν ἐλαχίστην ιδέαν περὶ τοῦ
τί ἀπέγινε, μόνον δὲ εἷς ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε καταταχθῇ ὡς
ναύτης εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικόν. Ἐκτοτε οὐδέποτε ἀπῆν-
τησα ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσω ἂν

εἰς τὸ ναυτολόγιον δὲν ὑπάρχει ναύτης καλούμενος Ἀρθοῦρ Οὐίλλης, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ ματαίῳ ὡς ἄνευ ἀποτελέσματος ἔμεινε καὶ ἡ ἐπὶ τούτου ἀλληλογραφία μου μετὰ διαφόρων ἀρχηγῶν τοῦ στόλου καὶ τῶν δημοσίων γραφείων.

Τέλος δὲ σήμερον κατὰ τὴν συνηθείαν μου καὶ οὐδεμίαν ἔχων βελτίονος ἐπιτυχίας ἐλπίδα ἀπέτεινα τὴν ταύτην ἐρώτησιν καὶ πρὸς τὸν ὑποπλοίαρχον Κ. Μοντφόρτον, καὶ παρ' αὐτοῦ πρῶτον ἔμαθον ὅτι ἄνθρωπος καλούμενος Οὐίλλης ὑπηρετεῖ εἰς τὴν Σαλαμάνδραν.

« Ἴδου πῶς σᾶς ἀνεκάλυψα, καὶ αὔριον ἂν τὸ ἔγγραφον τῆς γεννήσεώς σας δὲν ἀπαντήσῃ ἐνστάσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, θέλω εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν ὅτι μοὶ ἐπέτρεψε νὰ συντελέσω εἰς ἐπανόρθωσιν ἀδικίας τοσοῦτον χρονίας.

Ὁ Ἀρθοῦρ (διότι δὲν ἤξεύρωμεν ἤδη ἂν καμινάπτην Οὐίλλην ἢ κόμητα Στοκπόρτ πρέπη νὰ τὸν ὀνομάζωμεν), ἴστατο τὸ στόμα ἡμιηνεωγμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐρέως τεταμένους, καὶ ὡς ἀπωλέσας τὴν τῆς καταλήψεως δύναμιν. Τέλος δὲ, λαβὼν τὸν εἰσαγγελέα ἐκ τοῦ βραχίονος,

— Ἀλλ' εἶναι ἀληθὴ ταῦτα ; εἶπεν, ἐνῶ τὰ χεῖλη του ἔτρεμον. Δὲν παίζετε μετ' ἐμοῦ ; Δὲν ὀνειρεύομαι ; ἢ μὴ ὀνειρεύθητε κύριε ;

— Ἐξ ἐναντίας, ἐλπίζω νὰ ἐξυπνήσητε ἀπὸ κακοῦ ὀνείρου, εἶπε μειδιῶν ὁ εἰσαγγελεύς. Τῶν ὅσων σᾶς λέγω, ἐδῶ ἔχω τὰς ἀποδείξεις. Καὶ ἐξήγαγε τοῦ κόλπου του δέμα ἐγγράφων. — Ἐξετάσατέ τας, καὶ ἰδέτε συγχρόνως τὴν καταγραφὴν τῆς περιουσίας τῶν Στοκπόρτων. Αὔριον θέλει ἀποφασισθῇ ἂν οἱ τίτλοι οὗτοι καὶ ἡ περιουσία εἰν' ἐδική σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπεν ὁ Ἀρθοῦρ, ἀλλὰ κρατήσατε αὐτὰ τὰ ἔγγραφα. Δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὰ ἐξετάσω. Μὲ

συγχωρεῖτε ἂν βιάζωμαι νὰ σᾶς ἐγκαταλείψω ἀλλὰ κατε-
πιγόν τι μὲ καλεῖ.

Καὶ χαιρετίσας αὐτὸν, ἀνεχώρει. Ἐπὶ μεταστραφεὶς
πάλιν,

— Αὐριον λοιπὸν, εἶπεν. Ἐξεύρετε ὅτι ἡ Σαλαμάν-
δρα ἀποπλέει αὐριον μετὰ μεσημβρίαν.

— Αὐριον λοιπὸν πρὸ τῆς μεσημβρίας θὰ ἔχετε τὴν
ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, εἶπεν ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ κατέβη
εἰς τὴν λέμβον του, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὸν χαρα-
κτῆρα τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὅστις καθ' ἥν στιγμὴν ἐμάν-
θανεν ὅτι ἀπὸ τῆς κατωτάτης ἀνέβαιnen εἰς τὴν ἀνωτάτην
βαθμίδα τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τῆς πενίας ἀνέκυπτεν εἰς τὸν
πλοῦτον, ἐδύνατο νὰ ἔχῃ ἄλλην ὑπόθεσιν κατεπείγουσαν.

Ἦν δ' ἡ κατεπείγουσα ὑπόθεσις τοῦ Ἀρθούρ νὰ δράμῃ
πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶδε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν ὑποπλοί-
αρχον Μονφόρτον ἀφήσαντα μόνην τὴν Ὠφέλειαν, καὶ εἰς-
ελθόντα εἰς τοῦ πλοιάρχου τὸν θάλαμον.

Εἶδομεν ὅτι ὁ Μονφόρτος, ἅμα ἀναβὰς εἰς τὸ κατὰ-
στρωμα, εἶχεν ἀπαντήσῃ τὴν Ὠφέλειαν, καὶ εἶχε διευθυ-
νθῇ πρὸς αὐτήν. Εἰς τὴν συνήθη αὐτοῦ φαιδρότητα προσέ-
θηκεν ὁ ὑποπλοίαρχος τότε καὶ ὅσῃν τῷ ἐνέπνεεν ἡ χαρὰ
τοῦ προβιβασμοῦ του, καὶ προσέτι ἡ εὐχαρίστησις ὅτι ἐρεу-
νήσας τὰ τῆς περιουσίας του, εὔρεν αὐτὴν αὐταρκεστάτην
καὶ μείζονα τῆς ὅσης ἐνόμιζεν. Ἐπὶ τῶν λογοπαι-
γνίων καὶ τῶν χαριεντισμῶν ἐφαίνετο πηδαλιουχῶν τὸν
λόγον του πρὸς τι σταθερὸν σημεῖον, ἀφ' οὗ τὸν ἐμάκρυνε
συνεχῶς ἡ ἀνύποπτος Ὠφέλεια πρὸς ὃ ὅμως αὐτὸς ἐπανήρ-
χετο πάντοτε δι' ὅσον ἐδύνατο φυσικωτέρας στροφῆς.

Εὐρὼν δ' ἀπαξ πρόσφορον ἀφορμὴν,

— Λοιπὸν, εἶπεν, ἡ Σαλαμάνδρα ἀπέρχεται αὐριον ; . . .

καὶ μετὰ τῆς Σαλαμάνδρας ἀπέρχεσθε καὶ ὑμεῖς, Μὶς Ὠφέλεια, Δὲν λυπεῖσθε ὅτι ἀφήνεται τὴν Πορτσμούθην.

— Καὶ τί ὠφελεῖ ἂν λυπῶμαι ; εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, — ἀφ' οὗ πρέπει ν' ἀναχωρήσω.

— Δὲν βλέπω διατὶ πρέπει, ἀπήντησεν ὁ Μοντφόρτος, ἐλπίζων ὅτι ἐπέτυχε τοῦ ἀνέμου τὸν ζητούμενον ρόμβον.

— Πῶς δὲν βλέπετε ; ἀπήντησεν ἡ νέα. Δὲν μὲ καταριθμεῖτε πολλάκις ὁ ἴδιος μετὰ τῶν ἐπιτελῶν τοῦ πλοίου ;

— Βεβαίως. εἶπεν ὁ Μοντφόρτος. Καὶ τώρα, ὅτε μένει ἡ θέσις τοῦ ὑποπλοιάρχου κενή, συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας θὰ ἦτον αὕτη ἡ θέσις νὰ σᾶς δοθῇ. Ποτὲ μεγαλητέρα πειθαρχία δὲν θὰ ὑπῆρχεν εἰς Βασιλικὸν πλοῖον. Ὅλοι, ἀπὸ τοῦ μεγαλητέρου μέχρι τοῦ μικροτέρου, θὰ ἐλάτρευον τὸν ὑποπλοίαρχόν των.

— Τί ἠξεύρετε ; εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, μειδιῶσα ὡς μειδιῶσιν ἐνίοτε καὶ αἱ ἀφελέστεραι τῶν γυναικῶν ὅταν δίκαιος ταῖς ἀποτείνηται ἔπαινος.

— Τὸ ἠξεύρω, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ ὑποπλοίαρχος, διότι ὁ μεγαλήτερος ἤμην ἐγὼ, καὶ ὁ μικρότερος εἶναι ὁ καμινάπτης Οὐίλλης.

— Καὶ τί ὁ Οὐίλλης ; ἠρώτησεν ἡ Ὠφέλεια, ὅπως ἀποφύγῃ νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ Μοντφόρτου.

— Τὸν βλέπετε πῶς εἶναι ἰσχνὸς ἀπὸ τινος, ὑπέλαβεν οὗτος πῶς κλονεῖται τὸ βῆμά του, καὶ ἂν ἡ ἀσβόλη δὲν ἔκρυπτε τὰ ἄνθη τῶν παρειῶν του, θὰ ἐβλέπετε ὅτι τὰ ῥόδα αὐτῶν μετεβλήθησαν εἰς ναρκίσσους. Τὸ κλίμα τῆς ἀνατολῆς προφανῶς δὲν τὸν ὠφέλησεν. Ὁ ἥλιός της, βοηθούμενος καὶ ὑπ' ἄλλων δύο ἡλίων, ἀνῆψεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ καμινάπτου κάμινον ἥτις νὰ κινῇ πεντακοσίων ἵππων ἀτμόπλουν.

— Πάντοτε τὰ ἔχετε μέ τὸν δυστυχῇ Οὐίλλην, διέκοψεν ἡ Ὠφέλεια.

— Μ' ἐνθυμίζει τὸν κῦνα τοῦ μύθου, — εἶπεν ὁ ἀξιωματικός, — ὅστις, βλέπων τὴν σελήνην, νομίζει ὅτι εἶναι Ὀλλανδικὸς τυρὸς, καὶ γαυγίζει νὰ τὴν φάγῃ.

— Ὁ Οὐίλλης εἶναι ἀγαθὸς καὶ μετριόφρων ἄνθρωπος, καὶ κατ' οὐδὲν ἄξιος τῶν σαρκασμῶν σας, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Εἶναι τάξεως ὑποδεεστέρας. Ἀλλ' εἰς τὴν ὑπόληψιν πρέπει νὰ συνιστῶσι τοὺς ἀνθρώπους ἡ ἀρετὴ, τὰ αἰσθήματα, καὶ οὐχὶ αἱ τάξεις.

— Πόσον θερμῶς τὸν ὑπερασπίζεσθε ! εἶπεν ὁ Μοντφόρτος. Ἄν σᾶς ἤκουε, θὰ ἐνόμιζεν ὅτι αἱ φλόγες τῶν καμίνων τοῦ ἔχουσι δύναμιν μεταδοτικὴν. Καὶ ὅμως ὅ,τι λέγετε εἰμὶ βέβαιος ὅτι δὲν τὸ φρονεῖτε καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

— Πῶς δὲν τὸ φρονῶ ; ἠρώτησεν ἡ Ὠφέλεια.

— Ἄν λόγου χάριν ἐπήρχετο εἰς τοῦ καμινάπτου τὴν ιδέαν νὰ ζητήσῃ τὴν χειρὰ σας, θ' ἀπεβλέπετε μόνον εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν ἀρετὴν του ;

— Περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ὁμολογῶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐσκέφθην, ἀπήντησε παίζουσα ἡ Ὠφέλεια. Νομίζω ὅτι εἰς αὐτὴν πρέπει πολλὰ νὰ σταθμίζωνται, πάντοτε ὅμως τὰ φρονήματα καὶ αἰσθήματα πρέπει πρῶτα νὰ ρίπτωνται εἰς τὴν στάθμην.

— Εὐτυχῆς ἐκεῖνος ὑπὲρ οὗ κλίνη ἢ στάθμη ! εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, αὐτοσχεδιάζων ἀτελῇ στεναγμόν.

— Ἀλλ' εἰς τὸ ἐπιφώνημα τοῦτο ἡ Ὠφέλεια δὲν ἀπήντησεν. Αἰσθαινόμενος δὲ καὶ ὁ ἴδιος ὅτι τὸ αἰσθηματικὸν ὕφος δὲν ἐπετύγχανε παρ' αὐτῷ, ἤλλαξε τόνον ἀμέσως.

— Καὶ ἔχετε λοιπὸν, εἶπε, τὴν κακίαν ν' ἀφίνητε τὴν

Πορτσμούθην μετ' εὐχαριστήσεως, διότι ἀπέρχεσθε εἰς πόλιν μεγαλητέραν.

— Μετ' εὐχαριστήσεως οὐδαμῶς, ἀπήντησεν ἡ Ὠφέλεια. Ἀγαπῶ μάλιστα τὴν Πορτσμούθην, ὅπου τόσον καιρὸν ἔζησα καὶ τόσας ἔχω σχέσεις.

— Τὴν ἀγαπᾶτε τῷ ὄντι, καὶ δὲν λησμονεῖτε τὰς σχέσεις ὅσας ἔχετε ἐν αὐτῇ; ἀνέκραξεν ὁ Μοντφόρτος, τίς οἶδε ποίαν ἔννοιαν δίδων εἰς τὴν λέξιν σχέσεις, καὶ εἰς τίνα ἐφαρμόζων αὐτήν. ὦ! τότε διατὶ δὲν μένετε εἰς αὐτήν;

— Νὰ μείνω! εἶπε θαυμάζουσα ἡ Ὠφέλεια. Ἀλλὰ πῶς; ἐπρόσθεσε γελῶσα. Νὰ γίνω λοιπὸν λειποτάκτις τῆς ὑπηρεσίας μου! Καὶ ἔπειτα τί λέγουσιν οἱ τυραννικοὶ ἐκεῖνοι κανονισμοί σας;

— Διατὶ λειποτάκτις; ἀπήντησεν ὁ Μοντφόρτος, ἀρπάζων προθύμως τὴν διαφυγοῦσαν αὐτὸν ἄκραν τοῦ μίτου τῆς ἐννοίας ἣν ἐπεδίωκεν. Δύνασθε νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ναυαρχείου.

— Τοῦτο, ἀπεκρίθη μετὰ γέλωτος ἡ νέα, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ πλοιάρχου, ἂν θέλῃ νὰ μὲ ἀποσπάσῃ, ἢ νὰ μὲ συστήσῃ εἰς τὸ ναυαρχεῖον.

— Μοὶ δίδετε λοιπὸν τὴν ἄδειαν νὰ τῷ τὸ προτείνω; ἠρώτησεν ὁ Μοντφόρτος, ἀποτείνων συγχρόνως εἰς τὴν Ὠφέλειαν βλέμμα προτιθέμενον νὰ δώσῃ σπουδαίαν ἔννοιαν εἰς τὸν λόγον του.

Ἀλλ' ἂν ᾔθελε νὰ ἔχῃ ὁ λόγος του ἔννοιαν, ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ τὴν μεταφοράν, καὶ νὰ μὴ ἐμπιστευθῇ εἰς τοῦ βλέμματος τὴν ἐπικουρίαν, διότι ἡ Ὠφέλεια ἐν τῇ ἀφελείᾳ τῆς ἐνόει μόνον ὅ,τι ἤκουε, καὶ τοῦτο ἐνίοτε μόλις δι' ὃ καὶ ἀπήντησε κατὰ τὸν αὐτὸν εὐτράπελον τρόπον, καὶ χωρὶς κακὸν νὰ διανοηθῇ.

— Προτείνατε, καὶ ἂν διατάξῃ τὴν μετὰθεσὶν μου, γίνονται προθύμως Λόρδος τοῦ Ναυαρχείου. Ἐξεύρετε ὅμως ὅτι ἡ πρώτη μου πρᾶξις θὰ εἶναι νὰ διορίσω τὸν Οὐίλλην ὑπὸ πλοίαρχον τῆς Σαλαμάνδρας.

— Λοιπὸν μοὶ δίδετε τὴν ἄδειαν ν' ἀποταθῶ εἰς τὸν πατέρα σας, Μὶς Ὠφέλεια; εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, ἐγειρόμενος καὶ δίδων εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐμβριθῇ ἔκφρασιν.

— Ἀδειαν πληρεστάτην, ἀπεκρίθη ἐκείνη καγχάζουσα.

— Σπεύδω λοιπὸν, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, τῇ ἔσφιγξε τὴν χεῖρα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τοῦ πλοίαρχου, ὅπου ἡ Ὠφέλεια ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἐκάλει ἡ ὑπηρεσία του.

— Μετὰ τινος δὲ στιγμᾶς ἦλθε πρὸς αὐτὴν ὁ Οὐίλλης. Ἡ δ' Ὠφέλεια ἐξεπλάγη ἰδοῦσα αὐτὸν, ἐνῶ τὸν ἐφρόνει πάσχοντα καὶ κλινήρη.

— Ἐνόμιζον, Οὐίλλη, τῷ εἶπεν, ὅτι ἐπῆγες ν' ἀναπαυθῇς.

— Ὅχι, κυρία, ἀπεκρίθη αὐτός. Μίαν λέξιν ἀκόμη. Σήμερον σᾶς ἔδωκα ἀφορμὴν νὰ μ' ἐκλάβητε ὡς παράφρονα ἴσως. Ἐρχομαι νὰ ἐπικυρώσω τὴν ιδέαν σας ταύτην, καὶ πρῶτον ν' ἀρχίσω ἀπὸ μιᾶς αὐθαδείας, ἣν οἰκτίρουσα θὰ μοὶ συγχωρήσητε. Μὶς Ὠφέλεια, ἀπεφασίσθη ἤδη ἡ τύχη σας;

— Ἡ τύχη μου; εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Ποία τύχη μου ν' ἀποφασισθῇ; Μάστρο - Οὐίλλη, ἐπρόσθεσε, καὶ τὸ πρόσωπόν της ἐξέφραζεν ἀληθῆ μέριμναν, πίστευσε ὅτι βαθέως μὲ λυπεῖς πάσχων, καὶ μὴ θέλων νὰ ἡσυχάσῃς. Ὑπαγε, ἄλλως θ' ἀσθενήσῃς ἐπικινδύνως.

— Λοιπὸν δὲν ἀπεφασίσθη ἡ τύχη σας; ἀνέκραξεν ἐπιμένων ὁ Ἀρθούρ. ὦ! τότε, κυρία, μίαν χάριν, τὴν μεγίστην, τὴν ὑστάτην, χάριν δι' ἣν πᾶσά μου ἡ ζωὴ, δι' ἣν αἰώνων ἀφοσίωσις δὲν θέλει ἀρκέσει νὰ σᾶς ἀνταμείψῃ. Εἰμὶ ὁ ἔσχατος τῶν ἀνθρώπων, κυρία· ἔστω ὅτι εἰμὶ καὶ

παράφρων. Ἄλλ' ἂν ὁ παράφρων, ἂν τῶν ἀνθρώπων ὁ ἔσχατος σᾶς ἐζήτει γονυπετῶς χάριν, βεβαιῶν σας ὅτι δι' αὐτὸν συγκεφαλαιοῖ πᾶσαν τὴν εὐδαιμονίαν του, καὶ ἂν ἡ χάρις αὕτη σᾶς ἦτον ἀζήμιος, ἀδιάφορος, θὰ τὴν ἡρνῆσθε εἰς αὐτὸν, Κυρία;

— Ἀλλὰ μάστρο-Οὐίλλη, τῷ εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, καὶ ἄλλοτε σοὶ εἶπον ὅτι εἰμὶ πρόθυμος, ὅτι ἐπιθυμῶ μάλιστα νὰ πράξω τι δυνάμενον νὰ σ' εὐχαριστήσῃ. Εἰπέ μοι, τί ἐπιθυμεῖς; καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι δυνατόν ἂν εἶναι, θὰ γίνη.

— Νὰ μὴ ἀποφασίσῃτε περὶ τῆς τύχης σας μέχρι τῆς μεσημβρίας αὔριον.

— Μέχρι τῆς μεσημβρίας αὔριον; Εὐκολωτάτην μοὶ ζητεῖς χάριν. Ἡ τύχη μου οὐδόλως πρόκειται ν' ἀποφασισθῇ, εἶπε μειδιῶσα ἡ Ὠφέλεια· ἀλλὰ τὸ μειδιάμά της εἶχε τι θλιβερόν, καὶ ἔλεος πνέον.

— Μειδιᾶτε, ὑπέλαβεν ὁ Ἀρθούρ· θεωρεῖτε τὰς λέξεις μου ταύτας ὡς νέον δεῖγμα παραφροσύνης. Ἐκλάβετε τὰς ὡς τοιαύτας. Μὴ ζητῆτε νοῦν ἐν αὐταῖς, διότι νοῦν ἴσως δὲν ἔχουσιν· ἀλλὰ καὶ οὕτω μὴ μοὶ ἀρνῆσθε τὴν χάριν. Ἄλλως, ἂν περιφρονήσῃτε τὴν παράκλησίν μου, θὰ ἔχετε ἐπὶ τῆς συνειδήσεώς σας τὴν αἰωνίαν μου δυστυχίαν, ἂν ὅχι τὸν θάνατον.

— Δὲν σ' ἐννοῶ, Οὐίλλη, ἀπήντησεν ἡ Ὠφέλεια· ἀλλ' ἐπεθύμουν νὰ μ' ἐζήτεις χάριν δυσκολωτέραν. Ταύτην δύναμαι εὐκολώτατα νὰ σοὶ τὴν ὑποσχεθῶ.

— Λοιπὸν τὴν ὑπόσχεσθε, Μὲς Ὠφέλεια;

— Ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἐξῆλθεν ἡ Κυρία Σόμμερς ἀπὸ τοῦ θαλάμου τοῦ πλοιάρχου, καὶ ἐκάλεσε τὴν Ὠφέλειαν

— Λοιπὸν ὡς αὖριον μέχρι τῆς μεσημβρίας, τῇ εἶπεν ὁ καμινάπτης ἐν ᾧ ἀνεχώρει.

— Ἐστω, ὡς αὖριον μέχρι τῆς μεσημβρίας, ἀπεκρίθη ἡ Ὠφέλεια ὑψοῦσα τοὺς ὤμους της, ὡς ἂν ἔλεγε· Τί παράδοξο ἰδέα! καὶ ἀκολουθοῦσα τὴν μητέρα της.

— Φιλτάτη Ὠφέλεια, τῇ εἶπεν ὁ πλοίαρχος Σόμμερς ἅμα εἰσῆλθεν, ὁ Κύριος ὑποπλοίαρχος Μοντφόρτος μοὶ ἐζήτησε τὴν χεῖρά σου. Ὅτι τοῦτο μέγας μᾶς τιμᾶ, ὅτι δίδομεν τὴν συγκατάθεσιν ἡμῶν, ἡ μήτηρ σου καὶ ἐγὼ μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως, εἶναι περιττὸν νὰ σοὶ τὸ εἰπῶμεν. Ἄλλ' ἡ τύχη σου εἶναι ἐντὸς τῶν χειρῶν σου. Ἄν καὶ ὁ Κύριος ὑποπλοίαρχος μ' ἐβεβαίωσεν ὅτι ἔλαβε τὴν ἄδειάν σου πρὶν ἀποταθῇ εἰς ἐμέ, ἐπὶ τοιούτου ὅμως σπουδαίου πράγματος ἐπιθυμῶ ν' ἀκούσω τὴν ἀπόφασίν σου ἐλευθέρως ἐκφραζομένην.

— Τὴν ἀπόφασίν μου! . . . ὑπετραύλισεν ἡ Ὠφέλεια ταραττομένη καὶ ἐρυθριῶσα μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ Κύριος ὑποπλοίαρχος! . . . τῷ ὄντι εἶναι μεγάλη ἡ τιμὴ δι' ἐμέ. Ἀλλὰ δὲν περιέμενον . . . δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ προῖδῶ...

— Ἀλλὰ μ' ἐπετρέψατε, Μὲς Ὠφέλεια, ν' ἀποταθῶ εἰς τὸν Κύριον πλοίαρχον! εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, αἰσθανόμενος ὀλίγον προσβεβλημένην τὴν φιλοτιμίαν του διὰ τὴν ἄλλως εὐεξήγητον ταραχὴν τῆς νέας.

— Κύριε ὑποπλοίαρχε, σᾶς ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν μου, καὶ λυποῦμαι διὰ τὴν παρεξήγησιν, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια.

Καὶ ἀποτεινομένη πρὸς τοὺς γονεῖς της, προσέθηκεν.

— Ὁ Κ. Μοντφόρτος ἀστειευόμενος μοὶ ἔλεγεν ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του θὰ εἶμαι ὑποπλοίαρχος τῆς Σαλαμάνδρας, καὶ μοὶ ἐπρότεινε νὰ λάβω ὑπηρεσίαν εἰς τὸ

ναυαρχεῖον. Ἐγὼ δὲ τῷ εἶπον ὅτι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν διαταγῶν καὶ τῆς συστάσεως τοῦ πλοίαρχου. Καὶ ἐπειδὴ μὲ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ προτείνῃ τὴν μετάθεσίν μου εἰς τὸν πλοίαρχον, τῷ ἔδωκα αὐτὴν προθύμως. Δὲν ἐνόησα τότε . . .

— Ἀδιάφορον εἶναι τοῦτο, εἶπεν ἡ κυρία Σόμμερς παρεμβαίνουσα, διότι εἶδεν ὅτι ἡ σκηνὴ ἐλάμβανε στροφὴν οὐχὶ εὐάρεστον. Ἴδοῦ ἤδη ὁ Κύριος Μοντφόρτος σοὶ ἀπευθύνει δι' ἡμῶν τὴν πρότασίν του. Ἡμῶν ἔχεις πληρεστάτην τὴν συγκατάθεσιν ὁμοῦ μετὰ τῆς εὐχῆς. Ἀποφάσισον σὺ ἤδη περὶ τῆς τύχης σου.

— Περὶ τῆς τύχης μου! . . . εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, καὶ διεκόπη, ὥς ἂν τις αἰφνιδία ἀνάμνησις τῇ εἶχεν ἐπέλθει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν ἰδεῶν της. Περὶ τῆς τύχης μου ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ μὴ ἀποφασίσω πρὶν τῆς αὔριον μέχρι τῆς μεσημβρίας.

Ὁ Μοντφόρτος ἐδάγκασεν ἐλαφρῶς τὰ χεῖλη του, διότι ἤλπιζεν ὀλιγώτερον ν' ἀπαντήσῃ δισταγμὸν παρὰ τῇ Ὠφελείᾳ, καὶ ἐνόμιζε τὴν ὑπόθεσίν του ἐγγυτέραν τοῦ τέρματός, καὶ ἑαυτὸν ἐγγύτερον τῆς καρδίας τῆς νέας κόρης. Ὁ δὲ πλοίαρχος,

— Αὔριον μέχρι τῆς μεσημβρίας; εἶπεν. Ἄλλ' αὔριον μέχρι τῆς μεσημβρίας ἴσως ἀναγκασθῶμεν ν' ἀποπλεύσωμεν, καὶ πρέπει καὶ νὰ μάθωμεν πρὶν τι ἀποφασίζεις.

— Καὶ ὁμῶς ἀπεκρίθη ἡ νέα, αὔριον μέχρι τῆς μεσημβρίας!

— Ἀλλὰ, κόρη μου, εἶπεν ἡ Κυρία Σόμμερς, τὸν ὑποπλοίαρχον Μοντφόρτον ἐγνώρισας πρὸ ἱκανοῦ χρόνου, δὲν θὰ τὸν γνωρίσῃς περισσότερον ἕως αὔριον, καὶ ἡ καρδιά σου βεβαίως δὲν ἔχει προθεσμίας ἀνάγκην ὅπως ὁμιλήσῃ.

Βλέπεις ὅτι κατεπεΐγουσιν αἱ στιγμαί. Ἄν δὲν ἔχῃς τί ν' ἀντιθέσῃς εἰς τὴν τόσον ἔντιμον πρότασιν τοῦ Κυρίου Μοντφόρτου, ἄφες τὴν ἄκαιρον συστολήν, καὶ ὁμίλησον, ἵνα ἐκλάβω τὰ δέοντα μέτρα πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως.

Ἡ Ὠφέλεια ἐσιώπα.

— Ἄλλ' ἴσως, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος, πρέπει νὰ ἐκλάβω τὴν διαγωγὴν τῆς Κυρίας Ὠφελείας ὡς ἄρνησιν, ἧς ἐπιεικῶς θέλει νὰ κολάσῃ τὴν τραχύτητα διὰ τῆς ἀναβολῆς.

— Βλέπεις Ὠφέλεια, εἰς ποίας ιδέας ἐμβάλλεις τὸν ὑποπλοίαρχον, εἶπεν ὁ πατήρ της. Ἐπομένως ὁμίλησον.

— Παρακαλῶ, ἀπεκρίθη αὐτὴ μετὰ σταθερότητος, μὴ μὲ βιάζετε νὰ ὁμιλήσω πρὶν αὔριον τῆς μεσημβρίας. Μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁμιλήσω.

— Ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ τοῦτο. Τοῦτο δύναται νὰ ὀνομασθῇ ιδιοτροπία, φιλτάτη Ὠφέλεια, εἶπεν ἡ μήτηρ της μετὰ τινος ζωηρότητος.

— Μὴ ἐπιμένετε, κυρία, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος παρεμβάς. Εἶναι φυσικώτατον, πρὶν ἢ Μὲς Ὠφέλεια ἀποφασίσῃ τὸ σπουδαιότατον βῆμα ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, πρὶν κατανεύσῃ νὰ παραδώσῃ εἰς χεῖράς μου τὴν μεγίστην τῶν εὐδαιμονιῶν, καὶ νὰ ῥίψῃ τὸν κύβον περὶ τῆς τύχης της, ν' ἀπαιτῇ σκέψιν ὀλίγων ὥρων. Δὲν θέλω νὰ παραβιασθῇ κατὰ τοῦτο ἡ ἐλευθερία της.

Καὶ ἀποσυρόμενος,

— Αὔριον δύναμαι νὰ ἐπιστρέψω τὴν μεσημβρίαν; ἠρώτησεν.

— Αὔριον, ἀπεκρίθη ἡ Ὠφέλεια, ἀκριβῶς τὴν μεσημβρίαν.

— Εἶθε, εἶπεν ὁ Μοντφόρτος ἀναχωρῶν, μὴ εὕρω ὅτι ἡ μεσημβρία ἦλθεν ὑπὲρ τὸ δέον ταχέως!

— Φίλτατον παιδίον, εἶπεν ἡ Κυρία Σόμμερς ὅτε ἔμεινε μόνη μετὰ τῆς θυγατρὸς της, δὲν θέλω νὰ σ' ἐπιπλήξω, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ ἡ ιδιοτροπία σου δυσηρέστησε τὸν Μοντφόρτον. Τοῦλάχιστον τώρα ἔχεις δεκαοκτὼ ὥρας καιρόν. Σκέφθητι ἐμβριθῶς, καὶ ἀποφάσισον ὡς φρόνιμος κόρη. Εἰπέ μοι, τί φρονεῖς περὶ τοῦ Μοντφόρτου;

— Τὶ φρονῶ, μήτερ; εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Σᾶς ὁμολογῶ ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐφρόνουν τίποτε, καὶ διὰ τοῦτο προσέτι ἦτον ἀνάγκη νὰ ζητήσω τὴν ἀνακωχὴν ταύτην, ὥστε νὰ λάβω καιρόν ν' ἀποτείνω εἰς ἐμαυτὴν τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν. Τὶ φρονῶ; Μοὶ φαίνεται ἀξιότιμος ἄνθρωπος, ἡ ὁμιλία του εἶναι διασκεδαστική. Τοῦτο νομίζω ὅτι φρονῶ.

— Καὶ ἡ καρδιά σου δὲν σοὶ λέγει τίποτε ὑπὲρ αὐτοῦ;

— Δὲν τὴν ἠρώτησα ποτὲ, καὶ ἀφ' ἐαυτῆς τίποτε δὲν μοὶ λέγει, ἀπεκρίθη γελῶσα ἡ Ὠφέλεια.

— Ἄλλ' οὔτε ἐναντίον του δὲν σοὶ λέγει, ἐλπίζω, τίποτε; ἠρώτησε πάλιν ἡ Κυρία Σόμμερς.

— Οὔτε ὑπὲρ οὔτε κατὰ, εἶπεν ἡ θυγάτηρ της. Πληρεστάτη εἶναι ἡ σιωπὴ της, καὶ ἴση καὶ δικαία ἡ οὐδετερότης της.

— Ἡ οἰκογένειά του, ἐξηκολούθησεν ἡ Κυρία Σόμμερς, εἶναι διακεκριμένη, αἱ σχέσεις του ἀξιόλογοι, ἡ περιουσία του οὐχὶ εὐκαταφρόνητος, καὶ ἡ θέσις ἣν ἔλαβεν ἐν τῷ ναυαρχείῳ ἐπιζήτητος. Κατὰ δὲ τὰ ἄλλα ὁ χαρακτήρ του φαίνεται χαρίης, καὶ ἡ συμπεριφορὰ του ἀξιαγάπητος.

— Δὲν ἀμφιβάλλω περὶ ὧν τούτων, καὶ τὸν συγχαίρω δι' αὐτὰ ἐγκαρδίως. Ἄλλὰ, μήτερ . . .

— Τί λοιπόν;

— Εἶναι ἀφεύκτως ἀνάγκη νὰ νυμφευθῶ;

— Πῶς, κόρη μου; εἶπεν ἡ Κ. Σόμμερς, μετὰ τινος δυ-

σαεσκείας. Ἀφεύκτως ἀνάγκη, δὲν λέγω βεβαίως. Ἀλλ' ὅταν εὐρίσκηται ἀνὴρ ἀξιότιμος, ἀξιαγάπητος, εὖπορος, ὅστις σοὶ ὑπόσχεται ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν, ὃν ἐγκρίνουσιν οἱ ὄντες σου, νομίζω σχεδὸν ὅτι χρέους παράβασις εἶναι νὰ μὴ τὸν δεχθῇς. Ἄλλως ὅμως δὲν θέλω παντάπασιν νὰ βίβω τὴν κλίσιν σου· ἄπαγε! Δὲν σοὶ κρύπτω ὅτι θὰ ἔχαιρο μέγας ἂν σ' ἔβλεπον κλίνουσιν ὑπὲρ τοῦ δεσμοῦ τούτου, ὅστις καὶ εἰς τὸν πατέρα σου εἶναι ἀρεστός. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ ὅλης τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας σου. Μηδὲν ἀποφάσισον χωρὶς νὰ συμβουλευθῇς τὴν καρδίαν σου.

— Καλὴν νύκτα λοιπὸν, μήτερ, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια, φιλοῦσα τὴν μητέρα της. Ἡ νύξ εἶναι, λέγουσι, βουλευφόρος. Ἰσως ὅταν ἐγὼ κοιμῶμαι, ἀποφασίσῃ νὰ ἐξυπνήσῃ ἡ καρδία μου, καὶ μοὶ εἰπῇ τὸν χρησμὸν της κατ' ὄναρ.

Καὶ ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸν κοιτῶνά της, ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην της, καὶ ἤρχισεν, ὡς ὑπεσχέθη, τὴν αὐτεξέτασιν, καὶ τὴν ἀνάκρισιν τῆς καρδίας της. Ἀλλ' ἡ καρδία της παρέπαιε, τῇ ἔλεγεν ἄλλ' ἀντ' ἄλλων. Ὅταν τὴν ἡρώτα ἂν πρέπη ν' ἀπορρίψῃ τὴν πρότασιν τοῦ Μοντφόρτου, τῇ παρίστα αὐτὸν φαιδρὸν, εὖφυῃ, ἀνεξάντλητον εἰς τοὺς χαριεντισμοὺς καὶ τὰς ἀστειότητας· τῇ ἀνεπόλει τὸν εὐθυμὸν των πλοῦν καὶ τὰς τερπνάς των ἐκδρομὰς εἰς Μελίτην καὶ εἰς Σμύρνην· τῇ ὠμίλει περὶ τῆς κοινωνικῆς του θέσεως, περὶ τῆς εὐπορίας του, περὶ τοῦ διακεκριμένου βαθμοῦ του. Ὅταν δ' ἐπομένως τὴν ἡρώτα, ἂν πρέπη λοιπὸν νὰ τὸν δεχθῇ, τότε τὸν ἔβλεπεν ἐπιπόλαιον, σχεδὸν ποτὲ ἐμβριθῶς μὴ ὁμιλοῦντα, καὶ ἐπομένως οὐδ' αἰσθανόμενον ἐμβριθῶς. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς γνωριμίας των ἤκουσεν ἐκ τοῦ στόματός του χιλιάδας λογοπαιγνίων, ἀγχινουστάτων λέξεων, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐξ ἐκείνων αἵτινες ἀνοίγουσι τὸν θη-

σαυρόν τῆς καρδίας, ἐλέγχουσιν ὕψος φρονήματος, καὶ ἐπιβάλλουσι σέβας, ὑπόληψιν καὶ ἐσκεμμένην ἀγάπην.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ δώσῃ ἀπόκρισιν ἀποφατικήν; Δὲν ἔλεγε πάλιν τοῦτο. Ἴδου, τὴν ἡγάπα ὁ ὑποπλοίαρχος, καὶ κατὰ τὶ ἦν ἐκείνη ἀξιοτέρα τῆς ἀγάπης τοῦ ἢ ἐκεῖνος τῆς ιδιότητος; Ἴσως ἡ εἰκὼν ἦν παρίστα εἰς ἑαυτὴν τοῦ τελείου ἀνδρὸς ἦν κατ' ἰδέαν δυνατὴ μόνον, καὶ ἐν βιβλίοις καὶ τῇ φαντασίᾳ ἀπείρου παρθένου ἄλλως δ' ἀπραγματοποίητος. Ἴσως τὰ ἐννενηκονταεννέα ἑκατοστὰ τῶν ἀνδρῶν ἦσαν ὅποῖος ὁ Μοντφόρτος, καὶ ἤθελε περιμένει ὅλην τῆς τῆς ζωὴν, φαντασιοκοποῦσα καὶ περιμένουσα τὸν ἀνύπαρκτον ἕνα, τὸν φοῖνικα.

Ἐκεῖθεν δ' ἡ καρδία, ἡ ἡ φαντασία τῆς, τὴν ἔφερεν εἰς ἄλλην σειρὰν ἰδεῶν. Ἴδου λοιπὸν, ὁ λόγος τοῦ Οὐίλλη δὲν ἦτο τόσον κενὸς ἐννοίας ὅσον εἶχε νομίσῃ. Τῷ ὄντι ἐπρόκειτο ν' ἀποφασισθῇ ἡ τύχη τῆς. Ἀλλὰ πόθεν ὁ Οὐίλλης τὸ ἤξευρε; Καὶ ἂν τὸ ἤξευρε, τί συμφέρον εἶχε νὰ τὸ ἐμποδίσῃ; καὶ διατὶ μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπιούσης;

Καὶ μετὰ ταῦτα, ἐν ᾧ ἐνίοτε ἐξενίκα ὁ ὕπνος, καὶ συνέχεε τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς κρίσεις τῆς, θολῶν τὴν σειρὰν αὐτῶν διὰ τῶν ὀνείρων του, ἀνεπόλει τοὺς ζωηροὺς καὶ περιπαθεῖς λόγους τοῦ καμινάπτου, ἡ φαντασία τῆς περιέβαλλεν εἰς τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ ποιητικὴν τινα λάμψιν, καὶ ἀναλύουσα τοὺς λόγους αὐτοῦ ἕνα πρὸς ἕνα, εὕρισκεν εὐγένειαν ἐν ταῖς ἀφορμαῖς αὐτῶν, καὶ ὕψος ἐν ταῖς ἐννοίαις των, καὶ ἡρώτα ἑαυτὴν ἂν ἡ διαγωγὴ τοῦ καμινάπτου τούτου δὲν ἦτον ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ ἀξία, καὶ ἡ καρδία του δὲν ἦτον ἀξία ἀγάπης.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνανήφουσα πάλιν, ἀπέσειε τὰ τοιαῦτα ὄνειρα, ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς τὸ πρῶ-

τις τον θέμα τῆς αὐτερέυνης της, καὶ ἔρριπτεν ἀλληλοδια-
δόως τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ εἰς τὴν στάθμην, ἣν ὅταν δὲν
ἐδύνατο νὰ κρατῇ ἡ καρδιά της, παρέδιδεν εἰς τὸν νοῦν της.
Τέλος δὲ, ὅτε ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ καιρὸς ἦτο νὰ ἐγερθῇ,
ἀπεφάσισε νὰ κλείσῃ τὸν ἰσολογισμόν της, καὶ συγκεφα-
λαλώσασα, ἐπείσθη ὅτι οὐδένα εὐλογοφανῆ λόγον εὑρίσκειν
ἐναντίον τοῦ ὑποπλοιάρχου, ὅτι, ναὶ μὲν, πολλὴν ὄρεξιν
δὲν εἶχε πρὸς τὸν προτεινόμενον γάμον, ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς
ἐφαίνετο, ἐπρόκειτο ἅπαξ νὰ νυμφευθῇ, καὶ νὰ λάβῃ τινὰ
ὅστις νὰ ἔχῃ ὅσα πλεονεκτήματα ὁ κόσμος ἐκτιμᾷ, καὶ ὅχι
ὅσα ἐξετίμα ἐκείνη, ἐδύνατο νὰ νυμφευθῇ μᾶλλον τώρα,
ὅτε ἡ περίστασις παρουσιάσθη οὐχὶ ἐντελῶς ἀκατάλληλος,
παρ' ἄλλοτε. Ἡ πλάστιγξ λοιπὸν, κατὰ τελευταῖον ἀπο-
τέλεσμα, ἔκλινεν ὑπὲρ τοῦ ὑποπλοιάρχου.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἐπὶ τῆς Σαλαμάνδρας ἔμεινον ἀγρυ-
πνοῦντες πολὺ μέρος τῆς νυκτὸς ἐκείνης. Ἡ Κυρία Σόμ-
μερς μετὰ τοῦ ἀνδρός της ἐσυζήτουν ὅλα τὰ πλεονεκτή-
ματα ὅσα ὑπέσχετο ὁ γάμος τῆς θυγατρὸς των, ἦσαν ἀνή-
συχοι μὴ ἀρνηθῇ μέχρι τέλους, καὶ ἐσχεδιάζον, ἡ μήτηρ
μάλιστα, τὰ καθέκαστα, τὸν χρόνον, τὸν τόπον, τὴν λαμ-
πρότητα τῆς τελέσεως αὐτοῦ, καὶ τὰ περὶ τῆς προικὸς.

Δὲν ἀπελάμβανε δ' οὔτε ὁ Μοντφόρτος τοῦ ὕπνου ἡσύ-
χως, καὶ ἀνεκύκλει μὲν κατὰ νοῦν τὴν διαγωγὴν τῆς Ὠφε-
λείας, λαμβάνων ὅμως ἐπιεικῇ σύμβουλον τὴν ἰδιαρέσκειαν,
ἔκρινε τὴν διαγωγὴν ταύτην φυσικὴν, καὶ οὐδὲν ἔχουσιν τὸ
προσβάλλον τὴν φιλαυτίαν του, οὐδ' ἔβλεπε πῶς, ἅμα
ἐπροτείνετο σύζυγος εἰς τὴν Ὠφέλειαν, ἔπρεπε νὰ ριφθῇ
αὕτη ἀμέσως εἰς τὰς ἀγκάλας του, χωρὶς νὰ σώσῃ τὴν
φιλοτιμίαν της διὰ προσποιητοῦ καὶ τινος δισταγμοῦ ὀλί-
γων ὥρων.

Πειθόμενος δ' εἰς τοῦτο, ἡγείρετο ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ ἐσυμβουλεύετο τὸ ὥρολόγιόν του, μὴ ἄρα ἔφθασεν ἡ μεσημβρία ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἢ καὶ ὅπως ἰδῇ πόσον ἤδη δρόμον διέτρεξεν ἡ γῆ πρὸς ὑπάντησίν της.

Ὁ δὲ Ἀρθοῦρ ὅτι δὲν ἐκοιμᾶτο εἶναι περιττὸν νὰ τὸ εἰπῶμεν. Εἰς τὸ πνεῦμά του διεσταυροῦντο ἐλπίδες καὶ φόβοι, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, ἐκεῖνο ζοφῶδες ὥστε τὸν ἀπέπνιγε, τοῦτο στιλπνὸν ὥστε τὸν ἐξεθάμβου, καὶ ἐν αὐτῷ παντοῖαι ἔπλεον εἰκόνες εὐτυχιῶν, εἰς ἃς δὲν ἐπῆρκει ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά του· καὶ ὅταν ὁ ὕπνος ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὑπερισχύων ἐβάρυνεν ἐπὶ τῶν βλεφάρων του, τῷ ἐπεφαίνετο αἴφνης φάντασμα φέρον τὴν μορφήν τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ, καγχάζον σαρκαστικῶς, ἐφύσα ἐπὶ τῶν εἰκόνων τούτων καὶ τὰς ἀπέσβει.

Οὕτω διῆλθεν ἡ νύξ ἐν διηνεκεῖ δι' αὐτὸν βασάνῳ, ἣν δὲν θὰ διεσκέδαζε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἂν, ἀμέσως ὥς ἐξημέρωσεν, ὁ πλοίαρχος δὲν εἶχε δώσει διαταγὰς νὰ παρασκευασθῶσι τὰ πάντα τὰ εἰς ἀπόπλουν. Ὁ Ἀρθοῦρ ἦναγκάσθη ἐπομένως νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν συνήθη ὑπηρεσίαν του, ἣς ἡ βάναντος ἐνασχόλησις κατέστελλε πρὸς εὐτυχίαν του τῶν ἰδεῶν του τὸν ὀργασμὸν.

Αἱ προπαρασκευαὶ ἡσχόλησαν πᾶσαν τὴν πρωΐαν.

Ἀλλὰ δὲν ἡσχόλουν καὶ τὸν Μοντφόρτον, ὅστις ὑπηρεσίαν δὲν ἐξεπλήρου πλέον ἐν τῇ Σαλαμάνδρᾳ. Τοσάκις δ' ἐσυμβουλεύθη τὸ ὥρολόγιόν του, τοσάκις ἠνέωξε τὸ ὑαλῖον του νὰ τὸ καθάρισῃ καὶ τοσάκις, ὥς φαίνεται, ἐπὶ τῆς ἐργασίας ταύτης ὁ μικρὸς του δάκτυλος ἠρέθιζε τὸν λεπτοδείκτην εἰς πλαστογραφίαν, ὥστε τέλος ἔφθασεν ἐπὶ τοῦ ὥρολογίου τούτου ἡ μεσημβρία ἐκείνη, ἥτις τῷ ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν ἀπέλθει εἰς τὰς Ἑλληνικὰς καλάνδας τῆς παροιμίας.

Ανορθώσας λοιπὸν τὸν λαιμοδέτην του, καθάρισας τὸ φόρεμά του, ἤλθε πρὸς τὸν θάλαμον τοῦ πλοιάρχου, ἔκρουσε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν θύραν, καὶ εἰσελθὼν μετὰ μειδιήματος ὀλίγον ἐστενοχωρημένου, ἔδωκε τὴν χεῖρα ἀλληλοχαιρόχως εἰς τὰς δύο κυρίας καὶ εἰς τὸν πλοίαρχον, καὶ ὤμιλησε περὶ τοῦ καιροῦ καὶ περὶ τοῦ ἀπόπλου.

— Καὶ ποίαν ὥραν ἀναχωρεῖτε, κύριε πλοίαρχε; ἠρώτησε.

— Δὲν ἤξεύρω ἀκόμη. Περιμένω τὰς τελευταίας μου ὁδηγίας, εἶπεν αὐτός.

— Πῶς! δὲν σᾶς ἐστάλησαν εἰσέτι! ἠρώτησεν ὁ Μοντφόρτος. Τὸ ναυαρχεῖον εἶχε διατάξει νὰ σᾶς δοθῶσι μέχρι τῆς μεσημβρίας . . . καὶ ἤδη παρῆλθεν ἡ μεσημβρία, προσέθηκεν, ἀποτείνων τὰς λέξεις ταύτας δι' ἐνὸς βλέμματός του εἰς τὴν Ὠφέλειαν.

— Παρῆλθεν! ἐρώτησεν αὕτη, ὑψοῦσα τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κεντήματός της.

— Μάλιστα κυρία, ἀπήντησεν ὁ ὑποπλοίαρχος, σύρων τὸ ὠρολόγιον ἐκ τοῦ κόλπου του. Παρῆλθε καθ' ἐν λεπτόν.

— Πρέπει νὰ διορθώσητε τὸ ὠρολόγιόν σας, κύριε ὑποπλοίαρχε, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια μειδιῶσα. Ἰδέτε, τὸ χρονόμετρον τοῦ πατρός μου λέγει μεσημβρίαν παρὰ τέταρτον.

Ὁ Μοντφόρτος ἔλαβε σιωπηλῶς τὸ κλειδίον καὶ διώρθωσε τὸ ὠρολόγιόν του. Μετὰ ταῦτα δ' ἤρχισεν ὁμιλῶν περὶ τῶν προπαρασκευῶν τοῦ ἀπόπλου.

Πέντε λεπτὰ περίπου εἶχον παρέλθει, ὅτε ἡ θύρα ἐκρούσθη ἐκ νέου, καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν εἰσῆλθεν ὁ Ἀρθούρ. Προχείρως εἶχεν ἀποπλύνει τὴν ἀσβόλην εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖράς του, καὶ ὁ συμβολικὸς ἐρυθρὸς λαιμοδέτης, ὃν ἐχλεύαζεν ὁ Μοντφόρτος, διέπρεπεν εἰς τὸν τράχηλόν του. Προσελθὼν δὲ πρὸς τὸν κύριον Σόμμερς,

— Κύριε πλοίαρχε, τῷ εἶπεν, ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ δεχθῆτε τὴν ἄφεσίν μου.

— Πῶς; Οὐίλλη, εἶπεν ὁ πλοίαρχος, — κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἀποπλέομεν; Ἔχεις τι παράπονον καθ' ἡμῶν; Τί συνέβη; Διατὶ δὲν τὸ λέγεις;

— Οὐχί, κύριε πλοίαρχε, ἀπεκρίθη αὐτὸς μετὰ φωνῆς πνεύσης εἰλικρίνειαν. Πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνην μόνον τρέφω καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὑπὲρ ὅλων τῶν ὑποδεεστέρων σας, πρὸς οὓς φέρεσθε ὡς πατὴρ, οὐχὶ ὡς προϊστάμενος. Οὐδὲ θ' ἀπηρχόμην τὴν στιγμὴν ταύτην, ἂν δὲν ἤξευρον ὅτι μεταξὺ τῶν ναυτῶν εἶναι ὁ Σμιθσὼν, ἔχων τὴν ἀπαιτούμενην ἐμπειρίαν ὥστε νὰ μ' ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὸν διάπλουν. Ἀλλὰ, κύριε πλοίαρχε, αἱ περιστάσεις μου δὲν μ' ἐπιτρέπουσι νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

— Αἱ περιστάσεις, Οὐίλλη; εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Ὅφειλω, κύριε πλοίαρχε, νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι εἰμὶ ὁ διάδοχος τοῦ ὀνόματος, τοῦ τίτλου καὶ τῆς οὐσίας τῶν κομήτων Στοκπόρτ.

Ὁ πλοίαρχος ἐθεώρησε τὸν Ἀρθοῦρ μετ' ἐκπλήξεως, καὶ ἔπειτα ἔστρεψεν ἐρωματικὸν βλέμμα πρὸς τὸν Μοντφόρτον, ὅστις, καθήμενος μεταξὺ τοῦ πλοιάρχου καὶ τῆς Ὁφελείας, ἀπήντησε κατ' ἀρχὰς δι' ἐνὸς νεύματος ἐκφράζοντος οἶκτον, ἔπειτα δὲ, κλίνων πρὸς τὸν πλοίαρχον, εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Εἶναι λυπηρὸν τῷ ὄντι, ἀλλὰ πρό τινων ἡμερῶν παρετήρησα ἤδη συμπτώματα . . .

— Καλὸν, ἀγαπητὲ Οὐίλλη, εἶπεν ὁ πλοίαρχος μετὰ πολλῆς ἀγαθότητος, ἐν ᾧ ἡ Ὁφέλεια ἔκλινε τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ γῆς, καὶ λύπη καὶ ὠχρότης ἐπεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Θέλω φροντίσει νὰ σ' εὐχαριστήσω· ἀλλ'

ἔλαγε ἤδη ν' ἀναπαυθῆς. Θὰ πέμψω ἰατρὸν νὰ σ' ἐπισκεφῇ, καὶ βλέπομεν περὶ τῆς ἀφέσεως.

Ὁ Ἀρθοῦρ ἐμειδίασε.

— Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐλπίσω, εἶπε, περισσοτέραν πίσιν ἐκ μέρους ὑμῶν, κύριε πλοίαρχε, πρὸς τὴν τύχην μου, ὅσῃν ὁ ἴδιος ἔδειξα. Ἄν φρονῆτε ὅτι παραφρονῶ, ὀλίγην ἔλειψε νὰ τὸ φρονήσω κ' ἐγὼ αὐτός. Ἄλλ' ἐπιτρέψατέ μοι!

Καὶ πορευθεὶς, ἠνέωξε τὴν θύραν, καὶ εἰσήγαγε τὸν Εἰσαγγελέα. Ὁ πλοίαρχος δ' ἐξεπλάγη δεχθεὶς τοιαύτην ὥραν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γνωστοῦ ἐκείνου καὶ σεβαστοῦ ἀνωτέρου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου. Ἐγερθεὶς ἐπομένως, τὸν εἰσήγαγε μεθ' ὅλης τῆς εἰς τὸν βαθμὸν αὐτοῦ ἀνηκούσης φιλοφροσύνης.

— Κύριε εἰσαγγελεῦ, εἶπεν ὁ Ἀρθοῦρ, σᾶς παρακαλῶ ὁμιλήσατε ἀντ' ἐμοῦ.

— Κύριε πλοίαρχε, ὑπέλαβεν, ὁ εἰσαγγελεὺς, ὁ Κύριος εἶναι ὁ Κόμης Στοκπόρτος.

— Καὶ λαβὼν ἐκ τοῦ κόλπου του τὸν χαρτοφύλακά του,

— Ἴδου, κύριε κόμη, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἀρθοῦρ, καὶ ἐγχειρίζων αὐτῷ τινὰ ἔγγραφα, — Ἴδου οἱ τίτλοι τοῦ βαθμοῦ σας. Χαίρω ὅτι τῆς ἐπισήμου ταύτης καὶ χαροποιοῦ ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων μου μάρτυρας ἔχω ἄνδρας ἐξόχους ὡς τὸν Κύριον πλοίαρχον Σόμμερς καὶ τὸν Κ. ὑποπλοίαρχον Μοντφόρτον.

Ἐπειτα δὲ, ἐγχειρίζων αὐτῷ καὶ ἄλλο δέμα ἐγγράφων,

— Ἴδου, τῷ εἶπε, καὶ οἱ τίτλοι τῆς περιουσίας σας. Συμποσοῦται εἰς ἐτήσιον εἰσόδημα ἑννεακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν.

Ὁ δὲ Οὐίλλης, λαβὼν τὰ ἔγγραφα, καὶ εὐχαριστήσας τὸν εἰσαγγελέα, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Κύριον Σόμμερς.

— Κύριε πλοίαρχε, τῷ εἶπεν, ἐλπίζω ὅτι ἤδη δὲν θέλετε μοὶ ἀρνηθῆ τὴν ἄφεσίν μου, ὅτι θέλετε μοὶ συγχωρήσει ὅσα ποτὲ ἔσφαλα εἰς τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας μου, καὶ ὅτι θέλετε μοὶ ἐξακολουθήσει καὶ τοῦ λοιποῦ τὴν πατρικὴν εὐνοϊάν σας.

Ὁ δὲ πλοίαρχος ἐγερθεὶς, ἠνέωξε τὰς ἀγκάλας καὶ τὸν ἐνέκλεισεν.

— Ἐκ βάθους καρδίας σᾶς συγχαίρω, εἶπε, κύριε Κόμη! Ποτὲ ἡ τύχη δὲν ἐδείχθη δικαιοτέρα. Μεγάλῃ εἶναι δι' ὑμᾶς ἡ στροφή τῆς τύχης, ἀλλ' οὐχὶ μεγαλητέρα τῆς ὑπολήψεως ἣν εἶχον περὶ τῆς ἀξίας σας καὶ ὅταν ὑπηρετῆτε εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην τὴν εὐτελῆ.

Ὁμοίως δὲ τὸν συνεχάρη καὶ ὁ Μοντφόρτος, καὶ ἡ Κυρία Σόμμερς.

Τέλος δ' ἦλθε καὶ πρὸς τὴν Ὠφέλειαν, ἥτις ἐκ τῶν πρώτων λέξεων τοῦ εἰσαγγελέως εἶχεν ἀναπηδῆσει ὀρθία, καὶ ἡ ἐργασία τῆς εἶχεν ἐκπέσει τῆς χειρὸς τῆς. Ἐν ᾧ δ' ἐλάβανε καὶ αὐτῆς τὴν χεῖρα, ἐσήμανε τὸ ὥρολόγιον.

— Ἴδου ἡ μεσημβρία! εἶπεν ὁ κόμης στηρίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτῆς.

Καὶ μετὰ ταῦτα στραφεὶς πρὸς τὸν πλοίαρχον,

— Ἦδη, ἂν μ' ἐπιτρέπητε, εἶπε, Κύριε πλοίαρχε, θέλω κάμει χρῆσιν τῆς ἀφέσεώς μου, διότι μὲ περιμένει ὁ κύριος εἰσαγγελεύς.

Καὶ ἀποχαιρετήσας ἐξῆλθε, προπεμπόμενος ὑφ' ὄλων μέχρι τῆς θύρας. Ὅτε δ' ἐπέστρεψαν εἰς τὰς θέσεις των, ὁ ὑποπλοίαρχος λαβὼν τὸ ὥρολόγιόν του,

— Τώρα, εἶπεν, εἶμαι σύμφωνος πρὸς τὸ χρονόμετρον.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Ὠφέλεια ἐρυθριῶσα. Τῷ ὄντι εἶναι μεσημβρία. Δύναμαι νὰ ἐλπίσω ὅτι θέλετε μοὶ συγχωρήσει, Κ. ὑποπλοίαρχε, τὴν διαγωγὴν μου ; Ἄν ἀνέβαλον μεχρι τοῦδε ν' ἀποκριθῶ, ἡ αἰτία ἦτον ὅτι ἤθελον νὰ δώσω καρὸν εἰς τὸν νοῦν μου νὰ ὑπερισχύσῃ τῆς ἰδιοτροπίας μου. Ἡ πρότασίς σας μὲ τιμᾶ εἰς βαθμὸν ὑπέρτατον, καὶ προκαλεῖ ὅλην μου τὴν εὐγνωμοσύνην. Εἰς τὰ εὐγενῆ σας αἰσθήματα ὀφείλεται ἀνταπόκρισις αἰσθημάτων ὁμοίων. Ἐγὼ δὲ . . . ἂν καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσητε εἰς τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματα τῆς ὑπολήψεώς μου . . . πρὸς τὸ παρὸν δὲν δύναμαι ν' ἀποφασίσω νὰ μακρυνθῶ ἀπὸ τῆς μητρός μου. Σᾶς παρακαλῶ δὲ νὰ μὴ μοὶ ἀρνηθῆτε διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν φιλίαν σας.

— Περὶ τοῦ ἐναντίου ἂν μ' εἶχετε παρακαλέσει, Μὲς Ὠφέλεια, θὰ μ' ἦτον ἀδύτατον νὰ σᾶς ὑπακούσω, ἀπεκρίθη ὁ Μοντφόρτος. Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὸν γλυκὺν τρόπον μεθ' οὗ μ' ἐποτίσατε τὸ πικρότερον τῶν πομάτων, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ καταριθμῆτε πάντοτε μεταξὺ τῶν πιστοτέρων καὶ τῶν μᾶλλον ἀφωσιωμένων φίλων σας.

— Ὑποπλοίαρχε Μοντφόρτε, τῷ εἶπεν ὁ Κύριος Σόμμερς, τὴν Ὠφέλειαν ἀφήκαμεν ἐντελῶς ἐλευθέραν νὰ πράξῃ κατὰ τὴν θέλησίν της. Εἰλικρινῶς σᾶς ὁμολογῶ ὅτι μελυπεῖ μεγάλως ἡ ἀπόφασίς της· ἀλλ' αὕτη δὲν θέλει ἐλαττώσει τὴν πρὸς ὑμᾶς ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην μου.

Ὁ δὲ Μοντφόρτος ἔσφιζεν ἐγκαρδίως τὰς χεῖρας τοῦ τε πλοίαρχου καὶ τῆς κυρίας Σόμμερς, καὶ ἐπειδὴ ταύτην τὴν στιγμὴν εἰσελθὼν ἀξιωματικὸς ἐνεχείρισεν εἰς τὸν πλοίαρχον τὴν διαταγὴν πρὸς ἀπόπλουν, ἀπεχαιρέτησε φιλικώτατα καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐξερχόμενος δ' εἶπεν εἰς τὴν Ὠφέλειαν.

— 'Απέρχομαι νὰ σᾶς καταγγείλω εἰς τὸ Ναυαρχεῖον, ὅτι δὲν ἐδέχθητε νὰ καταταχθῆτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

— Μένω εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν μὲ διωρίσατε, ἀπεκρίθη ἐκείνη ὑποπλοίαρχος τῆς Σαλαμάνδρας.

— 'Αλλὰ τὸν προστατευόμενόν σας, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος γελῶν, ἰδοὺ πάλιν ὅτι δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ τὸν προβιάσητε.

— Τίς οἶδεν ; ἐψιθύρισε καθ' ἑαυτὴν, μειδιῶσα ἡ 'Ωφέλεια, ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν ὁ ὑποπλοίαρχος.

Ὁ δὲ κόμης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως, κατέβη εἰς Πορτμοῦθ, καὶ ἐκεῖ ἀμέσως ἀνεζήτησε καὶ ἀνεῦρε τὸν Τὸμ Βάρκ.

— Φίλτατε Τὸμ, τῷ εἶπεν. Εἰμὶ κόμης καὶ ἔχω πολλὰ ὑποστατικά, ἃ ἀπέρχομαι ἤδη μετὰ τοῦ κυρίου νὰ παραλάβω. Σὲ καθιστῶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτην, ἐπὶ μισθῷ δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν κατ' ἔτος. Θὰ μοὶ πληρώσης ὅμως τὸ ὄφλημά σου. Ἐκ τοῦ μισθοῦ σου θὰ κρατήσω τὰ τρία πρῶτα ἔτη τὸ δέκατον. Ἐλθὲ ἀπόψε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου εἰσαγγελέως νὰ λάβῃς τὸ συμβόλαιον καὶ νὰ μάθῃς τὰ περαιτέρω.

Καὶ ἐμακρύνθη ἀφήσας τὸν Τὸμ κεχηνότα, καὶ μὴ δυνάμενον νὰ συνάψῃ τὰς ιδέας του.

— Τὴν δ' ἐσπέραν, ὅτε ὁ ἀγαθὸς οὗτος ἄνθρωπος ἔμαθεν ὅτι εἶχε καλῶς ἀκούσει καὶ καλῶς ἐννοήσει, καὶ ὅτι ἦσαν ἀλήθειαι ὅσα ἤκουσεν, ἤρχισε νὰ κλαίῃ, καὶ μάλιστα διὰ τὴν εὐγένειαν τοῦ φρονήματος τοῦ κόμητος, ὅστις ἐπρότεινε τὴν μικρὰν ἐκείνην ἐτησίαν κράτησιν, ὅπως μὴ τὸν ταπεινώσῃ ὡς δεχόμενον δωρεάν.

Μετά τινα δὲ καιρὸν ὁ κόμης Στοκπόρτος ἔγραψε πρὸς τὸν πλοίαρχον Σόμμερς εἰς Δουβλίνον, λέγων αὐτῷ, ὅτι ἠτοίμασε τὸ Στοκπόρτ - μάνορ, τὴν τερπνὴν ἀγροικίαν του,

καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τιμήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους τούτου μετὰ τῆς Κυρίας καὶ μετὰ τῆς Μῖς Σόμμερς. Περιείχετο δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ καὶ φράσις λέγουσα, ὅτι ἔλαβεν ἤδη κατοχὴν τῶν προπατορικῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ὅτι τῷ ἐλλείπει οὐχ ἥττον τὸ ἄκρον ἀγαθόν, ἡ εὐτυχία, καὶ ὅτι ἐν Στοκπορτ-μάνορ, ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεώς των, θέλει ἀποφασισθῇ ἂν τῷ εἶναι ἐπιπετραμμένον ν' ἀπολαύσῃ αὐτοῦ ἐπὶ γῆς.

Ἡ φράσις αὕτη ἐφάνη σκοτεινὴ εἰς τὸν Κύριον καὶ τὴν Κυρίαν Σόμμερς, ἡ δὲ Ωφέλεια ἐπέμεινε νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν ἀγροικίαν.

Μέχρι τούτου φθάνουσιν αἱ ἡμέτεραι εἰδήσεις.

